

LIVON SANOMAT

Nro 3/2009

Irtonumero 8 €

Sisällys

Kyläpäällikön terveiset.....	3
Kyläpäällikkö 2010 alusta!	3
Livokas ry:n tiedot	4
Syksyn hirvijahti	5
Kelkkareitti loppusuoralla.....	5
Ruutua – raitaa – väritaikaa.....	7
Hirvipeijaat 2009.....	8
Livolla harkitaan siivoojan palkkaamista.....	9
Kalastuskunnan kuulumisia	10
Syky 1939 neljävuotiaan pojan silmin.....	11
Työttömyys vaihtunut työhön Livolla.....	12
Kalastusmatkailun kehittämistä viritellään Pudasjärven ja Taivalkosken alueelle	13
Retki Ikeaan	14
”Temppu on onnistunut”	15
Työharjoittelija Livon koululla	15
Harrastukseni tähtitiede.....	16
Tapahtumia joulukuun tähtitaivaalla.....	16
Ikäihmisten lomapäivillä kokattiin kasviswokkia, perehdyttiin edunvalvontaan ja tutustuttiin paloautoon.....	18
Ihmeellinen paraneminen	20
Tuiskuinen sisustuspäivä Livolla	22
Livokas ry:n varsinainen kokous Livon koululla su 25.10.2009 klo 12	23
Kokeiluja Pudasjärvellä	25
Retkikertomus 24.10.2009	26
Sosiaalisten vaikutusten arviointia Iijokivarressa - vaelluskalojen palautus on muutakin kuin kalataloutta.....	27
Terveisiä Pudasjärven Perhekeskisyhdistyksestä!.....	29
Seurakunnan kerho.....	31
Kauneimmat joululaulut joulupuorolla	31
Jarkko Tarujärven näyttely.....	32
Tulevia koulutuksia Pohjantähdessä	33
Väänsimpepäs yhden lauantain rautalangasta.....	34
Livokkaan käyttömaksut ja muut hinnastot vuodelle 2010.....	35
Lastennurkka	36
Hierontaa	37
Ilmoitustaulu	38
Palveluita.....	39
Livolla tapahtuu	40

KEHITTÄMISKESKUS POHJANTÄHTI

Yhdistysten ja yritysten asialla

Teollisuustie 1, 93100 Pudasjärvi
Puhelin 0400 671 944
Faksi (08) 823 456
info@pudasjarvi.fi
<http://pt.pudasjarvi.fi>

Kyläpäällikön terveiset

Tervehdys livolaiset!

Vuosi mennä hurautti taasen. Taisi olla minulle kolmas vuosi Livokkaan peräsimessä. Nämä vuodet ovat olleet erittäin mukavia ja antoisia. Livo sekä Livolaiset ovat tulleet taas uudelleen tutuiksi ja myös uusia tuttavuuksia on tullut. Livokas ja kyläläiset ovat erittäin aktiivista porukkaa. Meitä ihmetellään jo ympäri maakuntaa, mitä kaikkea olemme saaneet pienellä kylällä aikaiseksi, ja tullaan oikein linja-autolasteittain paikan päälle ihmettelemään. Moni kylätoimikunta haluaa tulla ottamaan oppia meistä. Livon suuri vahvuus on sydämelliset kyläläiset, sekä aktiivinen ja taitava Livokkaan ydinporukkaa. Livokkaassa myös jäsenet vaihtuvat juuri sopivasti, tuoden mukanaan uutta ideaa, sekä uusia näkökulmia.

Sydämellinen kiitos teille livolaiset, että olen saanut olla kylän touhuissa mukana. Pestin päätyttyä mieli on hieman haikea, mutta yritän jatkossa käydä vierailemassa kylällä mahdollisimman usein. Oli hieno homma, että saimme Alpon ruoriin uudelleen. Alpohan taitaa olla tämän kaiken pahan alku ja juuri.

Leppoisaa talvea kaikille.

Terveisin,

Ari

Kyläpäällikkö 2010 alusta!

Olinpa tuossa marraskuun alussa hirvimetillä ja olin juuri ampunut hirven, kun puhelin soi. Savelan Mikko soitteli, että olisi kannatusta Livokkaan puheenjohtajan tehtävään. Olin siinä sen verran hyvällä tuulella, että lupasin.

Nyt kun vuosi alkaa olla loppuillaan ja tehtäväni alku lähestyy olen tässä miettinyt olisiko minulla mitään annettavaa kylämme hyväksi. Jotain on kyllä jo mielessä. Keskustellaan niistä sitten porukalla. Tuntuu kyllä hienolta aloittaa hyvien puheenjohtajien jäljillä ja toimivan hallituksen kanssa. Toivon livolaisilta ja Livon ystävilta edelleen yhteen hiileen puhaltamista; elikkä yhdessä ja vain yhdessä saamme pysymään kylämme yhtä hyvässä maineessa kuin se nyt on.

Samalla haluan toivottaa kaikki kyläläiset ym. kyläpäällikön kahville ja porisemaan yhteisistä asioista (epävirallisesti) koululle 1.1.2010 klo 14.00.

Kirsikanlaaksossa 3.12.2009

Ari on juuri luovuttanut puheenjohtajan nuijan Alpolle

Alpo Turpeinen

Livokas ry:n tiedot

Kirsiojantie 31
93220 LIVO
puh. 050 – 5520 280 (tietotupa, kioski, kirpputori, suoramyynänti, kirjasto, lääkekaappi)
Tilinro OP 536004-5158137
Jäsenmaksu 5 €/vuosi
kotisivun osoite: www.pudasjarvi.fi/kylat/livo
sähköpostiosoite: livokas@dnainternet.net

Hallitus

Puheenjohtaja Ari Puhakka 31.12.2009 asti	p. 050 – 403 0055	ari.puhakka@ap-trading.fi
Puheenjohtaja Alpo Turpeinen 1.1.2010 alkaen	p. 0400 – 243 142	
Sihteeri Anni-Inkeri Törmänen	p. 040 – 545 7162	anni-inkeri.tormanen@sotkamo.net
Varapuheenjohtaja Jouni Puhakka	p. 040 – 063 4325	jspuhakka@gmail.com
Mikko Salmela	p. 040 – 038 8435	
Virve Stenius	p. 040 – 506 5194	virve.stenius@gmail.com
Pirjo Tuovila	p. 040 – 739 2447	
Rahastonhoitaja Minna Perttu	p. 040 – 504 9663	minna.perttu@koillismaa.fi

Soitathan töissä käyville iltaisin tai viikonloppuisin.

LIVON MONIPUOLINEN SUPERMARKETTI AVOINNA

KIOSKIN, KIRPPUTORIN, LÄÄKEKAAPIN
SUORAMYNNIN, KIRJASTON
JA TIETOTUVAN AUKIOLOAJAT

1.1. – 30.4.2010

ma - la 10.00 - 18.00
su **SULJETTU**

(avoinna sunnuntaisin kelkkailu-aikaan 12 - 16)

Kioskin, kirpputorin, suoramyynnin,
kirjaston, lääkekaapin ja tietotuvan

PÄÄSIÄISEN
aukioloajat

to 1.4. klo 10 - 18
pe 2.4. suljettu
la 3.4. klo 10 - 18
su 4.4. suljettu
ma 5.4. klo 12 - 14
ti 6.4. klo 10 - 18

Kioskin, suoramyynnin, kirpputorin,
lääkekaapin, kirjaston ja tietotuvan
JOULUISET aukioloajat

su 20.12. klo 12 - 14

ma 21.12. klo 10 - 18

ti 22.12. klo 10 - 18

ke 23.12. klo 10 - 18

to 24.12. klo 10 - 12

pe 25.12. **SULJETTU**

la 26.12. **SULJETTU**

su 27.12. klo 12 - 14

ma 28.12. klo 10 - 18

ti 29.12. klo 10 - 18

ke 30.12. klo 10 - 18

to 31.12. klo 10 - 14

pe 1.1. klo **SULJETTU**

la 2.1. klo 10 - 18

su 3.1. **SULJETTU**

ma 4.1. klo 10 - 18

ti 5.1. klo 10 - 18

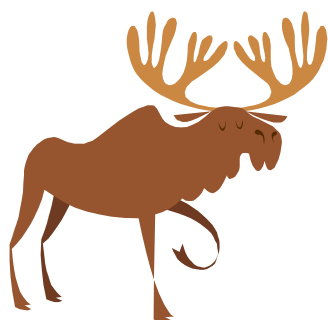
ke 6.1. **SULJETTU**

to 7.1. klo 10 - 18

Syksyn hirvijahti

Hirvijahti alkaa syyskuun viimeinen viikonloppu, sääntöjä on muutettu vuosien varrella useaan kertaan, kolme vuosikymmentä taaksepäin hirvijahti kesti vajaat kaksi kuukautta, nykyisin hirviä jahdataan reilut kolme kuukautta, jos lupia riittää. Tämän syksyn jahti alkoi verkkaisesti, kaatoja tuli harvaksen, ei sellaisia ruhomääriä, kuin joskus takavuosina, että nykylähterit orret notkuivat. Tätä kirjoittaessa jahtikausi on puolivälissä ja kaatoprosentti 70, mutta, mutta, ne loppuhirvet ovatkin sitten vasa, saa sitten nähdä vuoden lopulla kuinka äijien käy.

Hirvikoirat ovat verraton apu metsästäjille, ilman näitä haukkukoneita, jahti olisi paljon hankalampaa, varsinkin nyt kuluvana syksynä, kun maastossa on vaikeaa liikkua. Vaatii mieheltä rautaista kuntoa, joka lähtee jahtiin koiran kanssa, koirat, kun saattavat juosta hirvien perässä, kymmeniä kilometrejä, pois omilta reviereiltä, on työlästä etsiä kauas kulkeutunutta apuria. Nykyisin on jokaisen koiran kaulassa tutkapanta, jonka avulla seurataan näyttöpäätteeltä koiran liikkeitä maastossa, se on sitä nykyaikaa.

Täytyy myöntää, että on se voimakas tuo metsästysvietti, vuodesta toiseen sitä lähdetään mukaan, vaikka ei se enää jännitys yöunia vie. Meitä vanhoja partoja, jotka ovat olleet mukana ensimmäisestä ajosta alkaen, on vielä mukana porukassa neljä reipasta jahtimiestä, rivit on harventuneet 34 jahtisyksyn kuluessa, luonto vaatii veronsa. Näiden 34 vuoden aikana, syksyisessä hirvijahdissa on oltu mukana viikonloppuisin 510 kertaa. On siinä saatu raikasta syysilmaa ja hyvää mieltä. Melkoinen läjä se on makkaraakin, mitä on nuotiotulilla käristetty ja savustettu, mutta on se iso läjä lihaa, mitä sieltä on kotipakasteisiin rahdattu - oikeaa luomulihaa.

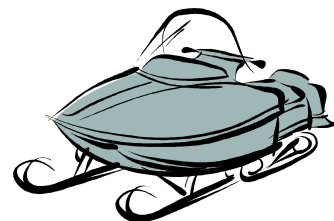
Nuoria miehiä ja myös naisia pitäisi saada innostumaan tähän jaloon, ehkä myös vaatimaan harrastukseen mukaan, mikäs sen parempaa, kuin samoilla metsissä, käristää tulilla makkaraa, kun nälkä yllättää. Kuunnella passiketjussa ajomiesten ääniä, tai hirvikoiran haukkua. Jos ja kun kiväärin laukauksen ääni kuuluu passiketjusta taikka koiran haukulta, on se päivän parhaita hetkiä, vaikka ei se aina onnistu, se kaato.

Hyviä jahtiretkiä loppusyksylle,

Upi

Kelkkareitti loppusuoralla

Moottorikelkkareitin teko Yli-Iistä Livolle on edennyt joulun alla loppusuoralle. Kevään, kesän ja syksyn aikana hankittiin maanomistajilta tarvittavat luvat urien tekemiseen ja tehtiin sopimukset, joissa, Pudasjärven kaupunki ottaa hallintaansa reitin. Lisäksi reitti on tasoiteltu kaivurilla pahimmista paikoistaan ja merkitty melkein kokonaan reittiliikennemerkkeillä. Kunhan tulee pakkasta ja enemmän lunta, voidaan loputkin liikennemerkkit viedä märimmille suoalueille, joilla reitti kulkee. Kun reitti on valmis, tehdään katselmus, jonka jälkeen reitti on virallinen ja siinä voidaan liikennöidä.

Reitin pituus Yli-Iistä Livolle on 99 km. Teon alla oleva reitti mahdollistaa yhteyden Syötteen reittiin, joten Perämeren rannikolta voidaan kelkkailla Livon kautta Lappiin, Kainuuseen ja etelän reiteille.

Voi hyvinkin olla, että reittiä Livon kautta käytetään vilkkaasti, koska poikittaisreitit puute tällä alueella on koettu puutteena kelkkailijoiden keskuudessa. Myös koulun kioskin asiakasmäärän kasvua toivotaan kelkkareitin myötä.

Jouni

Kuulumisia hankerintamalta

KYLÄKAUPPOJEN INVESTOINTITUKI

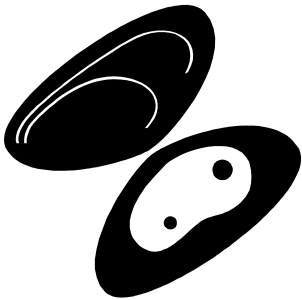
Kyläkaupan investointituella toteutettu hanke on saatu päätökseen. Suunnitellut toimenpiteet on toteutettu ja maksatushakemus Pohjois-Pohjanmaan TE-keskuksen yritysosastolle jätetty marraskuun lopussa 2009.

Hankkeessa toteutetut hankinnat ovat muuttuneet jo osaksi arkipäivää ja tulleet todella tarpeeseen.

LIVOJOEN PUTAAT -VESISTÖKUNNOSTUS

Livon yhteisten alueiden osakaskunta, Livon jakokunta ja Livokas ry ovat pitäneet yhteispalaverin 20.11.2009 Livojoen putaiden kunnostusaloitteen tiimoilta.

Ympäristökeskus lupasi aloitetta koskevassa arvioinnissaan, että ympäristökeskus ei ole hankkeessa päävastuullinen, mutta voi antaa asiassa asiantuntija-apua. Samalla ympäristökeskus edellytti ehdotettujen toimien vaikutusten selvittämistä Livojoen raakkukantaan.

Yhteispalaverista lähetimme ympäristökeskukseen asiantuntija-avunpyynnön. Tarvitsimme tarkemman kunnostussuunnitelman sekä asiantuntija-apua raakkukannan tutkimiseen.

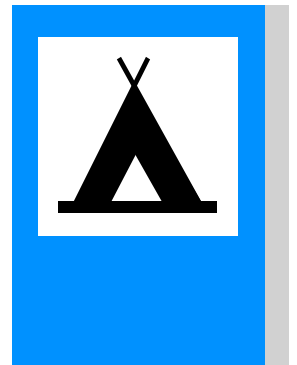
Juuri tätä kirjoittaessa ympäristökeskuksesta soitettiin ja kerrottiin, että heidän luonnonsuojelupuolensa antaa raakkuasiassa lausunnon jo nyt ennen joulua. Jos raakkukanta ei ole esteenä suunnitelluille toimenpiteille, niin sitten ympäristökeskus käynnistää varsinaisen kunnostustoimen suunnittelun. Sillä suunnitelmalla sitten pystymme hakemaan tarvittavat luvat toimenpiteille. Asia siis etenee aivan mukavasti.

Kokonlahden uppopuista oli myös puhetta. Mikäli joku kylällä haluaisi käyttää puut esim. polttopuina, niin uppopuiden nostaminen on luvallista. Erillistä lupaa siihen ei siis tarvita, vaan kuka puuta tarvitsee, niin Kokonlahdelle vain naaraamaan...

LEIRINTÄALUE

Varsinaista hanketta leirintäalueen perustamiseen Livokas ry:ssä ei ole. Olemme kuitenkin suunnitelleet 25 asuntovaunun ja 10 teltpaikan alueen Livon koulun tontille. Tästä on tehty leirintäalueilmoitus Pudasjärven kaupungille. Naapureiden kuuleminen on meneillään ja toimenpidelupa saadaan kaupunkiin vireille toivottavasti nyt joulukuun aikana.

Leirintäalueen ja koko koululla sijaitsevan palvelukeskuksen markkinoimiseksi on tarkoituksena saada hankituksi Ranuantien varteen siniset palvelukohteen opaskyltit sekä etelästä että pohjoisesta tulevalle liikenteelle. Mm. näiden opasteiden hankkimiseksi olemme lähestyneet Pudasjärven kaupunkia, että se myöntäisi juhlavuoden kylänkehittämisrahastaan Livolle osansa.

Anni-Inkeri

Ruutua – raitaa – väritaikaa

Terttu Juntti kutomassa

Kuuluu pauke, suihke ja pajatus, kun torstai-iltaisin kokoontuu ryhmä innokkaita käsityöharrastajia Livon koululla. On kansalaisopiston kankaankudontakurssi. Opetellaan luomaan lointa, vetämään loimi kangaspuihin. Tämän jälkeen alkaakin työläs vaihe, kun pitäisi oppia lukemaan niisintä-ohjeita ja sitten niisimään. Seuraava vaihe on kaiteeseen pujotus. Viimeinen sitten on vipusten, ylä- ja alavälittäjien sekä polkusten sidonta. Paljon, paljon on työtä ennen kuin on kudontavalmista. Mukavaa, kun joskus jonkun asian oivaltaa. Kannattaa tulla opiskelemaan – kaikenikäisten! Myös miehet voivat opetella kankaankudontaa. Harmittavan vähän livolaiset ovat olleet kiinnostuneita!

Meillä on ollut onni ja ilo saada Livolle osaavia, mukavia käsityön opettajia! Nykyinen opettajamme on Marja-Leena Tykkyläinen os. Saari. Hän on syntynyt Juvalla. Hänen äitinsä on kotoisin Pudasjärven Konttilasta. Perhe muutti vuonna 1965 pysyvästi Pudasjärvelle Konttilaan. Ylioppilaaksi Marja-Leena kirjoitti Pudasjärvellä. Lukion jälkeen opiskelu jatkui Kankaanpään taidekoulussa. Kankaanpäästä löytyi tuleva aviomieskin, Kari Tykkyläinen (opiskeli oppilaitoksessa kuvanveistoa).

*”Kumma kudos, tunnehuntu hieno,
tuntui yhdistävän meitä silloin.
Kuteet toivehista kultaisista,
niidet siinä – auer – aattehista;
yö se kuteet kutoi, nitoi niidet
metsärastas polkusia polki.
Sukkulata heitti illan tuuli,
pirtaa veti rannan viime laine”
(Eino Leino)*

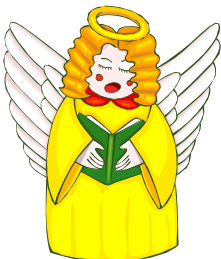
Pirjo Tuovila ja Marja-Leena Tykkyläinen työn touhussa

Marja-Leena ja Kari muuttivat vuonna 1979 asumaan Konttilaan. Marja-Leena opiskeli Kajaanin Käsi – ja taideteollisuusopistossa vuosina 1983-85. Opiskelujen jälkeen on opetustyötä riittänyt. Harrastuksena Marja-Leenalla on myös kaikenlaista kädentaitoon liittyvää suunnittelua ja tekemistä.

Kiitos opettaja!

Terveisin opiskelijasi Livolta!

Joulutervehdyksiä

*Tähtien tuikeutta, valojen välkettä,
Joulurauhaa ja Onnellista uutta vuotta*

Taimi ja Aaro Perttu

Hirvipeijaat 2009

Syksyn 2009 hirvijahti käynnistyi muutamiin edellisiin syksyihin verrattuna kohtalaisen vauhdikkaasti ja jatkuikin vielä lokakuun puolella tavanomaista aikaisemmin tulleiden lumikelien ansiosta vielä kohtuullisen hyvin. Ainoa ongelma oli vasojen puute, kuten viime syksynäkin. Lumikelejä seurasi hirvien aikainen muutto talvilaituille.

Nyt riesaksi tulivat nopeat sään vaihtelut. Vesikelejä seuranneet muutamat pakkaspäivät tekivät kelit niin karkeiksi, että koiran tassut eivät kestäneet. Marraskuu oli sitten pelkkiä vesikelejä ja lumet hupenivat olemattomiin. Hirvien muutto oli aikaisvoittoista, tosin vasaporukoitakin liikkui, mutta kun aikaisten luvat oli yhtä lukuun ottamatta käytetty, vasojen pyynti meni hankalaksi. No, ei hätää, peijashirvi oli jo lokakuun lopussa laitettu pakasteeseen. Vuoden kohokohta, **hirvipeijaat** pystytään järjestämään.

Peijaisvieraita

Lehti kääntyy peijaitten historiassa!

Keittiöhenkilökuntaa: Risto Piri, Veli-Pekka Salmela ja Juha Illikainen

Jo syksyn hirvijahdin aloitusaamun käskynjaolla jahtipäällikkö sanoi, että tänä vuonna peijaat laitetaan hirviporukan miesten voimin. Ihan alusta loppuun! Siihen ei emäntien apua tarvita. Kun monet porukat ovat jo vuosikymmeniä laittaneet ihan hirvimiesten voimin peijaansa, niin miksi me emme siihen pystyisi. Epäilijöitäkin riitti, mutta Alpo pysyi päätöksessään. Peijashirvi oli kaadettu jo lokakuun lopulla ja kun se leikattiin luuttomaksi, siivutimme sen käristysvalmiiksi jo teurastamalla ja pakastimme sen odottamaan peijaiden laittoa. Muutenkin poikettiin nyt totutusta kaavasta. Peijaspäiväksi sovittiin lauantai 28. päivä marraskuuta. Siis lauantai eikä sunnuntai, niin kuin aina ennen oli ollut. Jahtisyksy oli Livon Metsästysseuran kolmaskymmeneskolmas syksy ja peijaitten järjestysnumero sama 33:as.

Perjantaina, 27.11. kerääntyi hirviporukan miehiä koululle puolilta päivin ihan kiitettävästi. Perunateatteriin oli ihan tunkua ja käristysksen tekoonkin löytyi ihan riittävästi miehiä. Hommat sujuivat ihan kuin vanhasta tottumuksesta. Käristys saatiin muhimaan kahteen isoon höyrypataan. No ei sentään ihan omin avuin. Suolan määrässä oltiin sen verran epävarmoja, että pyydettiin konsulttiapua meidän pitkäaikaiselta pääemännältämme. Emme oikein luottaneet Rinte-Ukon neuvon, että suolaa niin paljon, kuin siinä sulaa. Ja kotikaljan teossa saatiin apua kokoneelta mestarilta. Jäätiin hienoisen jännityksen vallassa odottamaan lauantapäivää. Mahtoikohan Alpolla olla perhosia vatsassa? Tuskinpa. Eihän Alpo ole eilisen teeren poikia pitkokokkinakaan. Muistammehan äitienpäivät viime keväältä.

Lauantaina jo kello 9 alkoi hirviporukan miehiä kerääntyä koululle ja pian valmistelut oli tehty ja alettiin jännittämään, miten peijaitten järjestäminen lauantapäivälle vaikuttaisi peijasvieraiden määrään. Pöytiä oli varattu noin sadalleviidellekymmenelle hengelle. Kello kahteentoista mennessä pöydät olivat lähes viimeistä sijaa myöten täysiä. Alpo toivotti peijasvieraat tervetulleiksi ja samalla tunnusti, että käristys on kyllä meidän, hirvimiesten laittamaa. Jos vähänni eppäilettä, että se ei oo

Kapustan varressa Alpo Turpeinen ja Hannu Ruonio. Risto Piri tarkistamassa suolatilannetta.

hyvää, niin elekkää syökö!” Varoitus kaikui kuuroille korville, kaikki söivät ja vieläpä kehuivat, että kyläläpä osaakin olla hyvää!

Vasanpaistiarpojen kauppa kävi kohtuullisen hyvin, siitäkin huolimatta, että se päävoitto, vasanpaisti kirmailee vielä vapaalla jalalla ja on jo tässä vaiheessa syksyä oppinut varomaan kaikki vaaran paikat. Pertun Kati jäi sitten jännittämään, saadaanko sitä vasaa ollenkaan, vai paikataanko se puuttuva paisti vastaavalla määrällä aikaisen hirven lihalla.

Vieraskirjan nimilistan mukaan peijasvieraiden määrä oli 137, mutta todellinen luku lienee siinä sadanviidenkymmenen paikkeilla. Tapahtuma on säilyttänyt koko historiansa ajan paikkansa vuoden suosituimpana tapahtumana kylällä. Entisiä livolaisia tulee pitkienkin etäisyyksien takaa joka vuosi tapaamaan tuttuja, eikä vain pelkästään käristyksen vuoksi.

Peijaiden järjestelyt onnistuivat erinomaisesti, kiitos hyvien ulkoisten puitteiden. Moni porukka joutuu järjestämään peijaansa paljon puutt eellisemmissä oloissa, kuin me koulun tiloissa ja Livokkaan kalustolla, mutta ennen kaikkea kiitos kuuluu johtamiskykyiselle jahtipäälliköllemme! Kylä Alpolla on homma hanskassa!!!

Luulenpa, että lehti on kääntynyt pysyvästi.

veteraani

Juhlan jälkiä siivoamassa Juha Illikainen ja Janne Laakkonen

Livolla harkitaan siivoajan palkkaamista

Pudasjärven kaupunki on parantanut palvelusetelin saamisen ehtoja. Varallisuusraja setelin saamisen ehtona on poistettu kokonaan. Nyt monilla livolaisilla on oikeus saada palvelusetelitä käyttöönsä. Tarkemmin asiasta kuullaan Ikäihmisten lomapäivässä alkuvuodesta, kun Tuula A Tolkkinen tulee asiasta kertomaan. Jokaisen siivouspalvelua tarvitsevan kannattaa olla asiassa aktiivinen ja hakea oikeutta palveluseteliin.

Setelillä voi ostaa siivouspalvelua haluamaltaan taholta. Livokas ry:ssä harkitaan siivoajan palkkaamista, mikäli riittävän moni kyläläinen tarvitsee siivouspalvelua. Siivouspalvelun tarpeesta voitte jo ilmoitella Livokas ry:n hallituksen jäsenille.

Pudasjärven kaupungin kotisivuilla palvelusetelistä siivouspalveluihin todetaan seuraavaa:

Siivoustyön palveluseteli

Palveluseteli myönnetään asiakkaan palvelutarpeen, toimintakyvyn ja tulojen perusteella.

Siivoustyön palvelusetelin bruttotuloraja on 1100 € / kk yhden henkilön kotitaloudessa ja 1700 € / kk kahden henkilön kotitaloudessa. Mikäli tuloraja ylittyy, palveluseteliä ei myönnetä. Palvelusetelillä voi ostaa siivouksen yhden kerran kuukaudessa. Palvelusetelin arvo on 12 € / tunti.

Anni-Inkeri

Kalastuskunnan kuulumisia

Vuosi 2009 alkaa olla niin loppuillaan, että voidaan jo tehdä yhteenvetoa koko vuoden toiminnasta ja tapahtumista. Livon sanomien syksyn numerossa kerrottiin jo ”Vaelluskalat palaavat Iijokeen”-hankkeen alkuvaikeuksista. Varsinaisiin siirtoistutuksiin päästiin aikataulusta myöhässä vasta 29.7., jolloin ensimmäiset 18 merilohta vapautettiin Valkolan rannan laavun rannassa. 17.8. jolloin toimitin kirjoituksen Minnalle, oli kolmestakymmenestä aijotusta lohesta istutettu 25 kappaletta. Torstaina 20.8. Jermi Tertsunen toi Valkolan rannan laavulle 4 lohta ja viimeinen kala on tuotu 27.8., eli Livojoelle istutettiin kaikki luvan edellyttämät emokalat. Heräsi kysymys, mikä viivytti istutuksia? Syynä oli Kainuun TE-keskuksen hitaus lupakäsittelyvaiheessa ja EVIRA:n ihmeellinen kuukauden karanteenivaatimus istutettaville lohille. Tätä karanteenia ei vaadittu lainkaan Kemijokisuulta pyydetyille lohille, jotka siirrettiin Ounasjoelle. Kun siirrettäväksi tarkoitettuja lohia päästiin pyytämään Iijokisuulla vasta kesäkuun lopulla, jolloin jokeen nousemaan pyrkivät lohet ovat pääosa urospuolisia kaloja, jäi naaraskalojen osuus mitättömän pieneksi. Mätikaloiden vähydestä johtuen koko Livojoen ja Korpjoen ensimmäisen kesän istutuskokeilu ei täysin tuottanut toivottua tulosta.

Istutusvaihetta seurasi tiivis seurantavaihe. Viikottain harava-auto ajeli Livojokivarren teitä ja poikkeili jokirantaan aina, kun vain siihen oli mahdollisuus. Istutusajankohdan veden lämpötila aiheutti sen, että lohet jäivät pääosin istutuspaikkansa lähistölle ja vesien viilennyttyä lähtivät etsimään sopivia kutukoskia. Lokakuun alun talvisemmaksi muuttunut sää käynnisti joessa olevien lohien kututapahtuman. RKTL:n kalatutkijoiden radioseurantalaitteet osoittivat pisimmälle ylävirtaan nousseen kutuparin kutevan Peura-koskessa. Saarikoskessa oli useampia pareja ja ehkä Malisenkoskessakin yksi pari. Ensi kesänä suoritettava sähkökalastus kertoo sitten sen, onko kutu tuottanut toivotun tuloksen.

Tämän hetkisten tietojen mukaan kaikki Livojoessa kuteneet emokalat ovat jääneet jokeen ”talvikoiksi” ja palaavat mereen vasta kevättulvan aikana. Livojokivarren kalamiesten kunniaksi on syytä mainita, ettei Livojokeen istutetuista lohista yhtään ainoata joutunut salakalastajien saaliiksi, toisin kuin Korpijoella kävi.

Jatkoa tälle vaelluskalaprojektille seuraa ensi kesänä, jolloin Livojokeen istutettavien emokalojen määrä nostetaan viiteenkymmeneen. Ensi viikon vaihteessa on Pohjantähdessä Kalastusalueen vuosikokous, jossa lyödään lukkoon vuoden 2010 toimintasuunnitelma. Ennakkotiedoista on voinut päätellä, että verkkokalastukseen on tulossa entistä tiukempia rajoituksia.

Muutama sana kuluneen kesän varsinaisesta toiminnastakin. Kalastuslupien myyntiä häiritsi jonkin verran lohien istutuksista johtunut kalastuskielto Vääräkoscilla ja Saarikoskella. Istutusten jaksottaminen koko elokuun ajalle aiheutti alun perin kahdeksi viikoksi suunnitellun rauhoituksen venymisen koko loppusyksyksi. Siitäkin huolimatta lupien myynti ylitti edellisen vuoden luvut noin sadallaviidelläkymmenellä eurolla ja vaikka kulupuolelle ylimääräinen touhu aiheutti ylimääräisiä kulujakin, näyttäisi viivan alle jäävän edellistä vuotta (ja budjetoitua) enemmän saldoa. Vaelluslohihankkeella oli ehkä jo nyt tässä vaiheessakin lupamyyntiä piristävä vaikutus, lisäsihän se omalta osaltaan kiinnostusta Livojokea kohtaan, vaikka niitä istutettuja lohia ei ollut lupa pyytääkään. Osakaskunnan hoitokunta on tehnyt päätöksen liittyä mukaan koko Pudasjärven ja Taivalkosken alueita koskevaan ”KalaMatkalle”-kalastusmatkailun kehittämishankkeeseen, joka tuo merkittävästi lisää tunnettuutta Livojoelle kalastusmatkailuvesistönä. Livokas ry on myös ilmoittautunut hankkeeseen mukaan.

Uusia uhkakuviakin on taas ilmaantunut. Vapo Oy on jättänyt Ympäristölupavirastolle ympäristölupahakemuksen Kiiskisuon turvetuotantoalueelle. Osakaskunta on jättänyt muistutuksen ympäristölupavirastoon. Kiiskisuo sijaitsee Pärjänsuolla ja tuotantoalueen kuivatusvedet on suunniteltu johdettavaksi Kiiskiojan kautta Pärjänjokeen Livon jakokunnan vesialueen yläpäähän, eli melkein suoraan Livojokeen. Sa-

malla Vapo pyytää ympäristölupavirastolta lupaa toiminnan aloittamiseen Kiiskisuolla ennen kuin ympäristölupa saavuttaa lainvoimaisuuden! Todella käsittämättömän härskiä touhua! Vastustamme jyrkästi!

Tässäpä taas tärkeimmät. Toivottelen kaikille rauhaisaa joulun aikaa ja hyvää Uutta Vuotta kaikille, niillekin, jotka eivät koskaan kalasta muualla, kuin marketin kalatiskillä. Ja kalamiehille toivotan talvisempia kelejä, että päästään jäälle kairaamaan reikiä. Toistaiseksi, **varokaa heikkoja jäitä!**

Terveisin,

Niilo

Syksy 1939 neljävuotiaan pojan silmin

Näitä seitsemän vuosikymmenen takaisia muistoja tulee aika-ajoin mielenpäälle, ne olivat niin traumaattisia kokemuksia, etteivät ne unohdu koskaan. Vaikka ikää oli vasta neljä vuotta, sitä aisti ihmisten hädän ja tuskan, tuleeko sota, vai ei. Uutisia kuunneltiin radiosta hyvin tarkkaan ja, koska meillä oli kyläyhteisön muutamista radiosta yksi, kävi meillä uutisnälkäisiä isäntiä hyvin tiuhasti. Jutut loppui heti, kun uutislähetys alkoi.

Heti sodan alkamisen ensimmäisinä päivinä laitettiin ikkunoihin niin sanotut Molotovin verhot, ettei puna-armeijan sotakoneet löytäisi helpeksi maaleja pommeilleen. Koulun syyslukukausi loppui joulukuun alussa, vanhemmat veljet tulivat koulusta juosten, ilmoittivat; on syttynyt sota, koulu pannaan kiinni. Pojista kai tuntui mukavalta, kun ei tarvinnut palata koulun pulpetteihin istumaan, tuli pitempi loma.

Isä-Augustin rakentama tuulimylly jauhoi sähköä kylän radioitten akkuihin, senaikaiset radiot vaativat akun ja anodipariston. Voisi kai sanoa, että kyläyhteisön tiedon saanti maailmalta, oli ajoittain Naavalan katolla pyörivän tuulimyllyn varassa. Oli tietysti muutama puhelin, toimivat miten toimivat, huoltomiehet olivat vähissä, kun kaikki miehet joutuivat armeijan palvelukseen.

Sodan alkupäivien aikana kaikki sotauutiset olivat huonoja, vanhempien miesten mielteet olivat huolestuneita, sen huomasi kaikesta. Kaikki elintarvikkeet, polttoaineet, kaikki mahdollinen, pantiin säännöstelyyn, tuli korttiaika, jota kesti yli kymmenen vuotta. Vihdoin alkoi kuulua rintamilta parempia uutisia, Tolvajärven taistelujen torjuntavoitto, sekä Raatteentien suurvoitot, nostivat miesten mielialoja huomattavasti. Nyt näki jo hymyä suupielissä ja saattoi koptauttaa piipun uunin liedelle tyhjäksi ja laittaa koppa täyteen VÄKEVÄÄ MATTIA, vetää kunnon sauhut, - kessuaika tuli sitten myöhemmin. Perhetämme jäyti murhe, kun Isä-Aukusti joutui Päivärinteen parantolaan samana syksynä. Että ei se aika silloin kovin auvoista ollut, nuoren pojan sisintä se tietysti kosketti kovin, mutta elämä jatkui. Aikanaan sota sitten loppui, osa sotilaista palasi kotia, kaikkia ei kotiutettu, muutamille oli paikka sankariristin juurella, sota vaati uhrinsa.

Upi

Työttömyys vaihtunut työhön Livolla

Kylätalkkareiden suurin työmaa kesällä 2009 oli Livon koulun ulkoverhouksen kunnostus ja maalaus. Nyt kyläkeskus on punavalkoinen, niin kuin vanhat perinteiset talot Pertunharjullakin.

työnyt sen jälkeen avoimille työmarkkinoille. Moni on saanut rohkeutta etsiä uusia työmaita ja löytänyt sitten leipäpuuta itselleen.

Tänä kesänä Livolla on käynyt jälleen vilske. Seuraavassa tietotuvan työntekijä Olli Raudaskosken kokoamia kokemuksia tämänhetkisiltä Livokas ry:n työntekijöiltä.

Aaro Niemi ja Pertti Niemi ovat toimineet kylätalkkareina Livolla 1.5.2009 alkaen. Heidän työtehtäviinsä kuuluvat mm. metsätöitä, raivausta, halontekoa, pieniä rakennusten korjaustöitä sekä muita miehille sopivia kotitöitä. Talkkarin päivittäinen työaika on kuusi tuntia.

Sirpa Kettiselle tuli aikoinaan ilmoitus työvoimatoimistosta ja hän soitti ilmoituksen perusteella Anni-Inkeri Törmäselle. Sirpa aloitti työn joulukuussa 2006 aluksi työllistettynä ja sitten elokuusta 2008 lähtien Ikäihmisten lomapäivät projektissa.

Sirpa osallistuu ikäihmisten lomapäivien järjestelyihin. Lomapäiviä järjestetään 2-3 kertaa kuukaudessa ja monenmoisiin koululla olevien tapahtumien järjestelyihin.

Olli Raudaskoski muutti Pudasjärvelle saatuaan työpaikan Livolta.

Toimenkuvaan kuuluu myös Livon koulun ”huushollista” vastaaminen. Sirpa tarkoittaa tekevänsä kahvioon kahvileipiä, siivoavansa ja lisäksi toimivansa kioskin myyjänä. Sirpan mukaan puuhaa piisaa. Livolaiset ja työtoverit ovat oikein mukavia. Sirpa kertoo viihtävänsä Livolla hyvin.

Olli Raudaskoski kertoo huomanneensa paikan Livolla Oulun työvoimatoimiston listoilta. Raudaskoski soitti Livolle ja pääsi haastatteluun. Raudaskosken työhön kuuluu kioskimyyntiä, kirjaston hoitoa, siivousta ja Livokas ry:n kotisivujen tekemistä. Raudaskoski sanoo työn olevan vaihtelevaa ja monipuolista. Olli Raudaskoski aloitti työn Livon koululla 1.5.2009. Raudaskoski on koulutukseltaan filosofian maisteri. Olli on viihtynyt Livolla hyvin.

Livokas ry on työllistänyt palkkatuella ja sitä ennen yhdistelmätuella pitkäaikaistyöttömiä. Lisäksi yhdistys on osallistunut useampaankin ESR-projektiin, joiden yhtenä päätavoitteena on ollut työllistäminen ja tarvittavien palveluiden tuottaminen Livolla ja sen ympäristössä.

Kaikkiaan työntekijöitä on vuodesta 2001 alkaen ollut noin 20 henkilöä. Työllistämisyksöt ovat vaihdelleet muutamasta kuukaudesta yli kahteen vuoteen. Työtehtävinä on ollut kyläkaupan hoitajan, tietotuvan työntekijän, kylätalkkarin ja kotiapulaisen tehtävät.

Vain harva pitkäaikaistyötön on palannut työllistämisyksöltä kotiin jatkamaan pitkää työttömän arkea. Moni on saanut kipinää lähteä opiskelemaan lisää ja työllis-

Sirpa Kettinen (oik.) työssään Ikäihmisten lomapäivät hankkeessa toteutettavien perhekahviloiden ”huushollerskajana”. Perhekahvilat toteutetaan yhteistyössä Pudasjärven Perhekeskusyhdistys ry:n kanssa, jonka työntekijä Mira Kempainen kuvassa toinen oikealta.

Työvoimatoimisto ohjasi Jarkko Tarujärven hakemaan työpaikkaa Livolta. Tarujärvi pääsi haastatteluun ja hänet valittiin töihin Livon koululle. Tarujärvi on koululla sekalaisen työn tekijä. Työhön kuuluu remontointia, kioskimyyntiä ja siivousta. Tarujärvi on viihtynyt työssään hyvin.

Anni-Inkeri Törmänen
Olli Raudaskoski (myös kuvat)

Jarkko Tarujärven sukujuuret yltävät Livolle.

Kalastusmatkailun kehittämistä viritellään Pudasjärven ja Taivalkosken alueelle

Pudasjärven ja Taivalkosken alueille on valmisteltu KalaMatkalle- kalastusmatkailun kehittämishanketta. Useat kalastus-/osakaskunnat sekä matkailu- ja vähittäiskaupparyitykset ovat esittäneet, että kalastusmatkailun systemaattinen kehittämistyö tulisi aloittaa Pudasjärven ja Taivalkosken alueella yhteistyössä vesialueiden haltijoiden, kuntien elinkeinotoimen sekä toimialan kehittämisestä kiinnostuneiden yritysten kanssa.

Hankkeen keskeisinä tavoitteina on käynnistää kalastusmatkailun kehittämisen yhteistyö, kehittää kalastuskohteiden sekä erilaisia matkailu- ja kauppapalveluja tarjoavien yritysten asiakastiedostusta. Yhteisesti sovittavilla laatuksilla varmistetaan kalastuskohteiden ja erilaisten palvelujen laatu. Matkailu- ja ohjelmalveluyritysten osalta myös kehitetään erilaisia kalastukseen liittyviä myytäviä palveluja ja matkailutuotteita.

V. 2009 aikana selvitelty, mitkä vesialueiden haltijayhteisöt sekä alueiden matkailu- ja vähittäiskaupparyitykset ovat ennakkoon kiinnostuneita hankkeesta.

Hankkeesta ovat olleet kiinnostuneita lukuisat vesialueiden haltijat, matkailu- ja ohjelmalveluyritykset sekä vähittäis- ja erikoistavarakaupat. Pudasjärveltä ennakoilmoittautuneiden joukossa on myös 3 kyläseuraa, joista yhtenä Livokas ry. Kyläseurojen yhteisenä tavoitteena on mm. tarjota ja myydä alueella vieraileville matkailijoille erilaisia palveluja.

Jaaskamo haavipoika

Internet on nykyisin monessa asiassa tärkeä tiedotuskanava. Hankkeeseen osallistuvien toimijoiden yhteisenä tiedotuskanavana kehitetään jo olemassa olevaa Iijoen kalastusalueen internet-sivustoa (www.ijoki.fi).

Sivustolle on tarkoitus perustaa ” kalastusmatkailuosio”, josta kalastuksesta kiinnostuneet löytävät monipuolista tietoa eri kalastuskohteista sekä alueen palveluista. Tulevaisuutta ajatellen sivuston yksi vahvuus on hyvät karttapalvelut. Hankkeen työnä tehdään myös kalastuspaikkakohtaiset lupamyyntitiedotteet sekä alueen yhteinen esite.

Hankkeen tuloksina nähdään mm. alueen matkailun vetovoimaisuuden, matkailutulojen sekä asiakastytyväisyyden lisääntyminen.

Mikäli hanke toteutuu ja se saa myönteisen rahoituspäätöksen, hanke käynnistyy aikaisintaan keväällä v. 2010. Hanke kestää reilu puolitoista vuotta.

Pertti Kuusisto (myös kuva)

Retki Ikeaan

Lehdessä näimme, että Pudasjärven Urheilijat lähtee Ikeaan. Soitimme Marko Koivulalle, että sopiiko autoon. Kyllä sopii ja reissu tuntui sopivalta hintaan nähden. Ilmoittauduimme mukaan.

Tuli lauantaiaamu 21.11.2009. Lähdimme Livolta ajelemaan ajoissa, piti olla klo 8.30 Kurenalla. Siellähän se Nevakiven auto odotti matkustajia. Ilma oli sumuinen.

Olimme Ikeassa n. 11.30 ja kuljettaja ilmoitti, että 3 tuntia on ostostentekoaikaa. Kyllä oli kansaa liikkeellä, 10 linja-autoa oli rinnakkain ja ihmisiä tuonut. Niin läksimme katsomaan sisältä päin Ikeaa. Kyllä oli paljon nähtävää ja paljon erilaista tavaraa. Oli saman katon alla muitakin liikkeitä. Ostoksia tehtiin ja katseltiin kaikkia kaunista nähtävää.

Ajan päätyttyä lähdimme rajan yli Suomen puolelle, siellä oli aikaa 2 tuntia. Rajakaupassakaan ei ollut tavarat loppuneet. Tutustuimme kauppaan ja teimme pieniä ostoksia. Sen jälkeen lähdimme ajelemaan Pudasjärveä kohti. Olimme illalla 19.30 Kurenalla.

Olemme iloisia, että pääsimme käymään Ikeassa.

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta retkellä olleille!

Toivottavat,

Terttu ja Eila

Joulutervehdyksiä

*Hyvää joulua ja onnea uudelle
vuodelle 2010!*

Matti ja Birgitta

*Joulupukki matkustaa,
poronkello kilkattaa.
Lasten luo, lasten luo
pukki lahjat tuo.*

*HYVÄÄ JOULUA
JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA 2010!*

Virve, Mertsu ja Selena Stenius

”Temppu on onnistunut”

Vaelluskalat palaavat Iijokeen-hankkeen ansiosta Iijoen vesistön Livo- ja Korpijokeen jokeen siirretyt lohet ovat kuteneet onnistuneesti. Näin kertoo Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos. Viimeinen varmistus saadaan ensi kesänä sähkökalastuksella.

Livojokeen siirretyistä 30 emo- ja isälohesta on 15 jäänyt kutemaan ja asumaan ainakin joksikin aikaa jokeen. Sama tilanne on Korpijoessa eli noin puolet Siivikkoon siirretyistä lohista elelee siellä. Osa lohista on siirtynyt Iijoen pääuomalle. Ylin havainto on Taivalkosken Jurmusta ja alimmat voimalaitosaltailla Pahkakosken alapuolella.

Vaelluskalojen palauttaminen jatkuu ensi kesänä, jolloin on lupa siirtää 150 lohta merestä Iijoen keskijuoksulle. Vaarallisia kalatauteja ei ole siirretyistä kaloista löytynyt mikä on ylisiirtoluvan edellytys.

Emolohi Livojokeen kesällä 2009

Kalastuksen ohjaus on Livojoella järjestetty esimerkillisesti; Virtavessissä ei kalasteta verkoilla vaan niille osoitettu sopivat ja nousukaloja vaarantamattomat paikat. Samankaltainen kalastuksen ohjaus on saatava kaikkiin nousukaloja sisältäviin vesistöihin.

Vaelluskalojen ylisiirto on konkreettinen toimenpide alkuperäisen kalakannan palauttamiseksi Iijoen vesistöön. Ylisiirrot jatkuvat ensi kesänä ja samalla on aloitettu työ kalateiden saamiseksi Voimalaitosten ohi. Tuloksetkaalla eri osapuolien tarpeet huomioivalla yhteistyöllä meillä on mahdollisuus saada Iijoen kalasto toimimaan luonnon mukaisella tavalla.

Lohien päivitetty paikkatilanne löytyy netistä osoitteesta: www.infokartta.fi/pudasjarvi ja painamalla sanasta radiolohet.

Yhteistyöhön yllyttäen,

Jari Jussila (myös kuva)
Iijoen kalastusalue

Työharjoitteli Livon koululla

Jari Pihlaja tuli Livon koululle työharjoitteluun PSK: n (Pohjois-Suomen koulutuskeskussäätiö) aikuisopiston ehdotuksesta. Työharjoittelu kuuluu PSK: n järjestämään uusistartti- koulutukseen. Livon koulu toimi työssä oppimispaikkana. Jarin tehtäviin kuuluivat pienimuotoiset rakennustehtävät, kuten esim. rappusten purkaminen, maalaus ja terassin valmistelu. Jari oli harjoittelussa lokakuussa vajaan viikon ajan. Jari viihtyi Livolla hyvin. Pihlaja kehui lisäksi työpaikan mukavaa ilmapiiriä ja hyvää työympäristöä.

Olli Raudaskoski

Harrastukseni tähtitiede

Kiinnostuin tähtitieteestä nuorena, kun katselin pimeälle taivaalle. Halusin oppia tuntemaan tähtikuviot ja tietämään avaruudesta muutenkin enemmän. Niinpä liityin paikalliseen tähtitieteelliseen yhdistykseen Lapin Ursaan. Havaintourani huippuhetkiin kuuluu Halley'n komeetan näkeminen vuonna 1986. Seuraavan kerran pyrstötähti on mahdollista nähdä vuonna 2061. Toki muitakin hienoja hetkiä on, kuten esim. Jupiterin kuiden ja Saturnuksen renkaiden näkeminen. Tähdenlennot ovat myös aina upeata katseltavaa. Osaltani tähtitieteen harrastaminen jäi vähäisemmäksi, kun lähdin pois Rovaniemeltä muualle opiskelemaan. Livolla tähtien tarkkailuun on erinomaiset puitteet, täällä kaupungin valosaastekaan ei ole haittana.

Olli Raudaskoski

Tapauksia joulukuun tähtitaivaalla

Tähdenlennot

Meteoriparvia eli tähdenlentoja näkyy joulukuussa kaksi. Ne ovat nimeltään geminidit ja ursidit.. Geminidien parven meteoriitit ovat parhaimmillaan 7.-17.12. Korkeimmillaan aktiivisuus on 14.12. klo 7.30, jolloin hyvissä olosuhteissa voi näkyä jopa 70 geminidiä tunnissa. Maksimi on varsin laakea eli meteoreja näkyy runsaasti useina öinä. Geminidit näyttäivät tulevan Kaksosten Castorin suunnasta.

Ursideja on mahdollisuus nähdä 17. - 26.12. Maksimi on 22.12. noin klo 15.30. Ursidit tulevat Kochabin (beta Ursae Minor) vierestä, joka on Pikku Otavan neliön nurkkatähti.

Kuunpimennys uuden vuoden aattona

Iltayöllä 31.12. Suomessa näkyy osittainen kuunpimennys. Tuolloin vain pieni osa Kuusta pimenee. Pimennys näkyy hyvin koko maamme alueella. Puolivarjopimennyksen alkaessa Kuu on itätaivaalla Kaksosten tähdistössä. Pimennys on syvimmillään klo 21.23. Tällöin vain hyvin kapea osa Kuun pohjoisreunasta on täysvarjossa ja väriltään punertavan ruskehtava. Seuraava osittainen kuunpimennys näkyy Suomessa 25.4.2013. Kuunpimennys etenee siten, että puolivarjopimennys alkaa klo 19.15. Osittainen vaihe alkaa klo 20.52. Pimennys on syvimmillään klo 21.23, osittainen vaihe päättyy klo 21.54 ja puolivarjopimennys päättyy klo 23.30

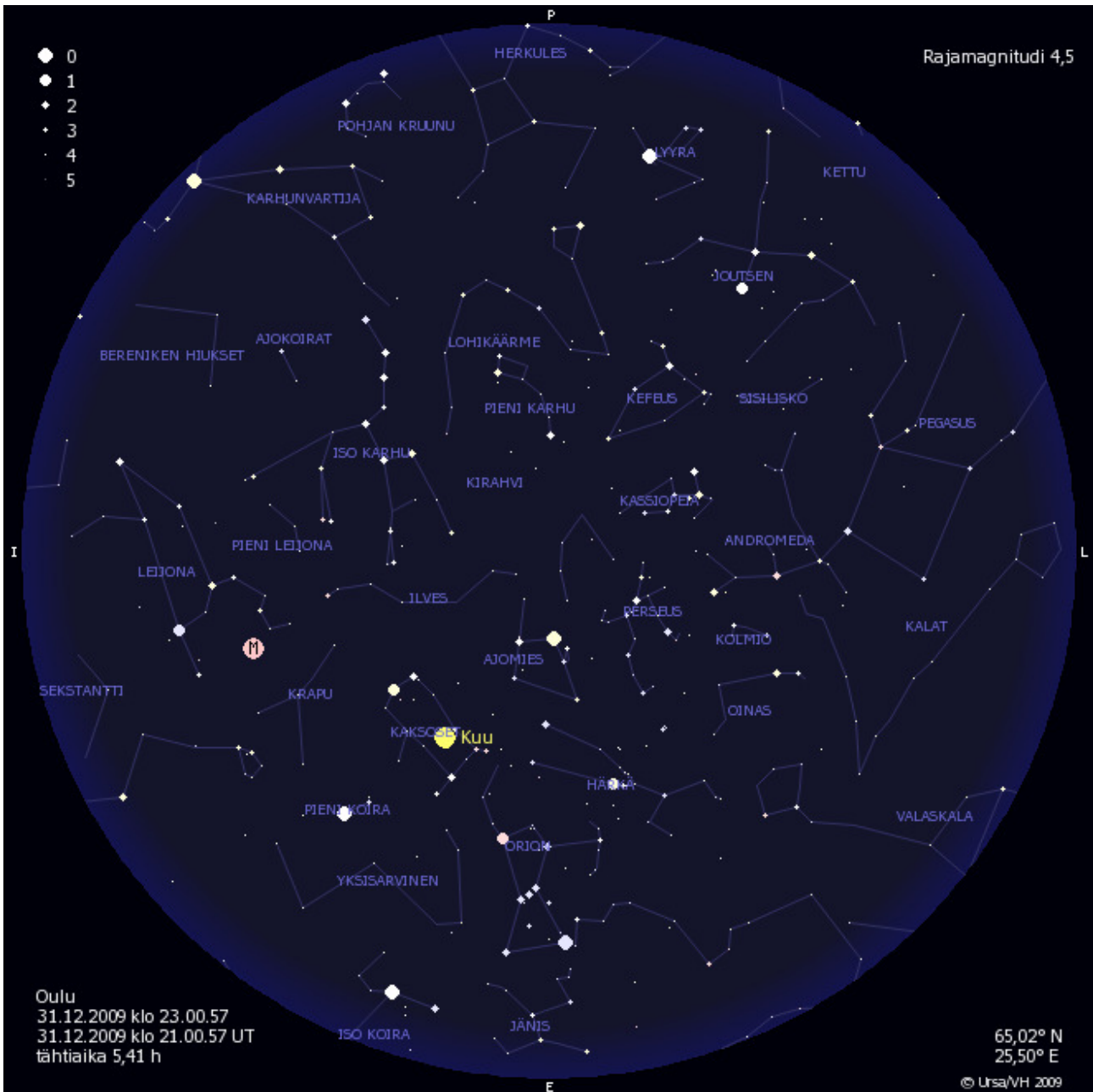
Valoilmiöitä

Joulukuun aikana näkyvät yleensä talven ensimmäiset helmiäispilvet. Voimakkaan länsivirtauksen vallitessa kannattaa etenkin Pohjois-Suomen havaitsijoiden olla valppaana. Helmiäispilvi eli polaarinen stratosfäärilpilvi on valaiseva pilvi. Helmiäispilviä on 15–35 kilometrin korkeudessa. Pilvet ovat nähtävissä heti auringonlaskun jälkeen tai juuri ennen auringonnousua. Helmiäispilvet ovat harvinaisia. Helmiäispilvet ovat monesti vaaleita, mutta joskus saattavat olla hyvinkin värikkäitä.

Tunnetuimpia tähtikuvioita

Joulukuu on vuoden pimeintä aikaa. Hämärän kääntyessä pimeäksi taivaalta erottuu Kesäkolmioksi kutsuttu tähtien muodostelma. Kesäkolmio muodostuu Joutsenen, Lyyran ja Kotkan tähtikuvioiden päätähdistä. Kolmion muotoinen kuvio on korkealla lounaassa. Iltayöstä talven kirkkaat tähdistöt ovat jo liikuneet korkealle kaakkoon. Orionin kolmen tähden vyö on jo korkealla ja Kaksosten tähdistö hyvin ha-

vaittavissa. Aivan etelässä on Härän tähdistö. Härästä löytyy kaksikin paljain silmin näkyvää avointa tähtijoukkoa, Hyadit ja Seulaset. Otava (Iso Karhu) löytyy koillisesta. Idästä on nousemassa Leijonan tähdistö.

Tähtikartan käyttöohjeet: Nosta kartta pääsi yläpuolelle ja kierrä ilmansuunnat oikeisiin suuntiinsa. Katsellessasi esimerkiksi läntistä tähtitaivasta voit pitää karttaa myös pystyasennossa siten, että kartan länsi osoittaa alas.

Mahdolliset paljain silmin näkyvät planeetat on merkitty karttaan kirjaintunnuksin: Merkurius (m), Venus (V), Mars (M), Jupiter (J) ja Saturnus (S). Kuu on merkitty karttaan keltaisella ympyrällä, jonka sisälle on piirretty Kuun vaihe.

Tiedot on koonnut (<http://www.ursa.fi>): Olli Raudaskoski

Ikäihmisten lomapäivillä kokattiin kasviswokkia, perehdyttiin edunvalvontaan ja tutustuttiin paloautoon...

Ikäihmisten lomapäivien syksy on ollut puuhakas; tapahtumapäiviä on 9.9. – 13.12. välisenä aikana ollut kaikkiaan 10 ja vähintään kaksi kuukaudessa. Lomapäivät alkoivat syksyllä yhteisellä ruoanlaitolla Pudasjärven Marttojen kanssa. Puhakan Leena oli suunnitellut ruokalistan ja keittiössä hääräsi seitsemän kokkia – marttoja ja livolaisia oli tekemässä kasvisgratiinia- ja wokkia, ihanaa kaalisalaattia, kalaa, sämpylöitä ja perunarieskoja. Syömään saapui iloksemme vieläkin enemmän porukkaa. Päivä sujui rattoisasti, ruoka oli hyvää ja reseptit ovat olleet käytössä myöhemminkin.

Seuraavalla kerralla Pudasjärven Osuuspankin lakimies Kaisa Teivaanmäki kertoi edunvalvontavaltuutuksesta ja edunvalvonnasta: ”edunvalvojan voi määrätä jo silloin, kun sen vielä ymmärtää tehdä ja raha-asioiden hoitoon voi velvoittaa ihan sitä varten jonkun henkilön”.

Rumpramprellaako leikkimässä?!

Ensimmäisessä perhekahvilassa oltiin omalla joukolla touhuamassa. Mukana järjestelyissä oleva Perhekeskusyhdistyksen Mira Kemppainen leikitti lapsia (ja aikuisiakin) ”rumpramprella” ja askartelua, syötiin perunamuusia ja lihapullia. Aikuisten kanssa muisteltiin lapsuusajan ”vanhoja” leikkejä: 10 tikkua laudalla, kiistua, konkkaa, viimeinen pari uunista ulos, suomella oloa jne. katoavaa kansanperinnettä, joka pitäisi pelastaa.

Syksyn pahimpina lumimyrskypäivinä Livolle tuli runsaan havaintomateriaalin kanssa Sisustussunnittelu Zermistä Riitta Luokkanen. Saatiin kuulla ennakkoluulottomia sisustusvinkkejä; vanha ovi käy pöydäksi, mattoja voi laittaa pöytäliinaksi... Riitta Luokkaselta löytyy myös erillinen juttu toisaalta lehdestämme.

Syksyn suur tapahtuma oli, kun seurakunnasta ystäväkamarilaiset Juha Kukuraisen johdolla tulivat linja-autolla vierailulle. Väkeä oli kaikkiaan vajaat 60 henkeä. Turpeisen Alpo juonsi tilaisuuden ja nyt tarvittiin Juntin Terttua lohisopan keittoon. Ruokailussa tarvittiin myös monen livolaisemännän työpanos. Ruoka oli hyvää ja vieraat olivat tyytyväisiä. Ohjelmassa oli jokunen virsi ja Alpon esittely Livokkaan toiminnasta ja Livosta. Lisäksi kuultiin Eskon ja Alpon sketsi ja lopuksi oli arpajaiset. Puheensorinasta päätellen ohjelmassa oli myös rattoisaa yhdessäoloa!

Terveyskeskuksen fysioterapeutti Arja Tuohimaa kävi kertomassa tk:sta lainaksi saatavista apuvälineistä; esim. kätevästä apulaitteesta sukan jalkaan vetämiseen ja napinpujottajasta, isommista apulaitteista puhumattakaan. Lisäksi saimme tietää että ensi vuonna Pudasjärveläisiä yli 74-vuotiaita valitaan hakemuksen perusteella kuntoutukseen Diakonissalaitokselle uudessa projektissa.

Marraskuussa oli vuorossa jo jouluaskartelu. Pudasjärven 4H:laisten PäiviTakkisen ja Tiina Salonpään opastuksella tehtiin pajusta kivoja joulukuusia, jotka saman tien koristeltiin helmillä, nauhoilla, tontuilla ym.

Toisella kertaa Perhekahvilan aloitusaikaa oli myöhästetty, että alakoululaisetkin ehtisivät mukaan. Suureksi iloksemme koululle tulikin kaikkiaan kymmenkunta koululaista ja alle kouluikäistä askartelemaan Miran johdolla. Vanhemmalle välle palotarkastaja Pasi Nyman kertoi palokunnan toiminnasta ja paloturvallisuudesta: palohälyttimissä pitäisi olla aina patterit paikallaan ja hälyttimiä oltava tarpeeksi monta. Lisäksi sammutusvälineet pitää hankkia ajoissa. Kun

Jouluaskartelua 4H:laisten johdolla

tilaa ambulanssin paikalle saattaakin tulla paloauto, sillä näitä ensivasteajaja on lähdistä kolmannes. Mutta kyllä palomiehetkin on koulutettu hätäensiapuun. Päivän päätteeksi Pasi Nyman ja Markku Kempainen tutustuttivat meidät paloauton hienouksiin. Lapset pääsivät sisälle autoon ja saatiinpa oikein pillitkin soimaan.

Perhekahvilassa vieraili paloautokin

Ja kauden päätti yhteinen joulujuhla: Kauneimmat joululautilaisuus, jossa syötiin myös joulupuuro torttukahvien kanssa.

Kyläläiset ovat olleet hyvin tapahtumissa ja niin olemme syksystä selvinneet, vaikka alkusyksyn kauhistus olikin se että maa- ja kotitalousnaiset päättivät osaltaan lopettaa lomapäivien muonituksen. Kuitenkin keittiössä on syksyn aikana nähty varsin suuri määrä livolaisia: Kiitoksia ainakin Irmalle, Tertulle, Eilalle, Liisalle, Taimille, Esterille, Eskolle, Mailalle, Tarjalle, Toinille ja Leenalle. Ja KIITOS KAIKILLE TAPAHTUMISSA OLLEILLE!

Tammikuun 13. päivä tavataan ja aloitetaan lomapäivien viimeinen neljännes.

HYVÄÄ JOULUA JA KIITOS KULUNEESTA SYKSYSTÄ!

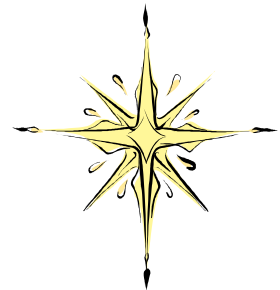
Sirpa (kuvat Olli Raudaskoski)

Joulutervehdyksiä

*"Joulu, joulu tullut on juhla armahainen
siitä riemu verraton ilo autuainen"*

Kaikille Hyvää Joulua ja kaikkea hyvää v. 2010

Liisa Aho

*Kaikkiällä kellot pauhaa
toivotellen joulurauhaa
Hangen alle maat ja veet
juhlayöks on nukkkuneet.*

*Rauhallista Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta Kaikille!*

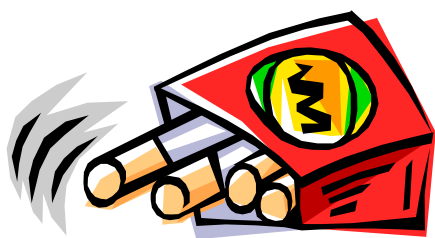
Liisa ja Nilo

*Hyvää Joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta*

Irja ja Eino Niemi

Ihmeellinen paraneminen

Käpyjen keruukausi oli loppunut ja kevät tulossa kovaa vauhtia. Olin viidennellä luokalla kansakoulussa ja pääsimme aikaisemmin koulusta, joten jouduimme odottamaan koulukyytiä useita tunteja. Odoteaanko vai lähetääkö kävelemään kotia kohti. Päätimme, että lähetään tallustelemaan ja ostetaan Armiro-aski tupakkia. Niinpä keksimme syyn kuka käski tuoda askin tupakkia ja eikun kauppaan pokkana valehtelemaan. Sehän onnistui ja naamat muikeana astelimme pihalle ja samantien taipaleelle. Päästiin Ruosteojan sillalle jossa avasimme askin ja vetelimme ensimmäiset savut keuhkoihimme. Tunne oli sellainen, että meistä tuli kerralla aikuisia vaikka rykiminen kuului varmasti Ruostesuolle asti. Matka jatkui ohi Virkkulan ja Rintelän suoran puolivälissä uudet tupakat esille ja posket lommolla vetelimme sätkät sisuksiimme. Savupilvi oli sen verran sakeaa, että pelkäsimme jo näkykö savu Rintelään asti. Seuraava pysähtyminen oli Lehon mutkan tietämillä ja savupilvi taas ilmoihin. Jatkoimme matkaa keskustellen tupakan hyvästä vaikutuksesta, vaikka itselläni alkoi jo tuntua ellostamisen merkkejä. Serkkuni Taisto ja Niemen Raimo olivat jo sen verran kokeneita Armiron ystäviä, että heillä ei ilmennyt mitään sivuvaikutuksia. Lyypäkin tiehaarassa pantiin taas uudet savut palamaan ja koska tässä tiemme erosivat, vetelimme savut hartain mielin nauttien nikotiinin aiheuttamasta mielihyvystä.

Tiemme erosivat ja jatkoin yksin matkaa kohti Koivulaa. Mietiskelin kävellessä mahtaakohan henki haista kun astelen kotipirttiin. En antanut tämän häiritä sen enempää vaan kaivoin taskusta minulle jääneen Armiro-askin ja panin palamaan. Olo oli jo vähän sekava ja tuntui kuin näkisin tien paljon leveämpänä kuin se todellisuudessa oli. Päässä humisi, kieli tuntui paksulta, mutta se ei haitannut mieheksi itsensä tuntenutta koulupoikaa. Rohkeasti kotiin ja kyselemään oisko kahvia pannussa. Kahvia juodessa äiti sanoo, että sinä haistat tupakille. Oiskohan tarttunut Särki-Oskarin pöksästä, jossa piipahdin tulomatalla. Asiasta ei sen enempää keskusteltu.

Kohta koulukyyti saapui ja velipojat tulivat koulusta. Kahvittelun jälkeen sanoin pojille, mennään kahtomaan joko rantavesiä on tullut, sillä olihan kevät jo niin pitkällä, että pälvii näkyi jo metsässä ja edellisyyksyn puolukoita oli ilmaantunut suliiin paikkoihin. Päästiin rantatörmälle ketoladon suojaan jolloin paljastin pojille yllätyksen ja vedin esille vajaan Armiro-askin. Eipä nuorempia velipoikia tarvinnut sen enempää houkutellessa kokeilemaan, miltä Armiro maistuu. Istuskelimme ladon suojassa aikamme ja otimme vielä toiset savut samassa paikassa. Askiin jäi vielä yksi tupakka, jonka Teuvo halusi ostaa kymmenellä pennillä. Kaupat lukkoon ja niin pääsin askista eroon.

1
Ilta alkoi painaa päälle ja oli koulutehtävien aika. Olo tuntui sekavalta ja mahassa alkoi tuntua outoa kipua, joka vaan yltyi illan mittaan. Ruoka ei ollut maullaan eikä mikään tuntunut kiinnostavan. Menin sängyn päälle makaamaan ja piehtaroin siinä, kun äiti tuli navetasta. Ootko sinä tullut sairaaksi, kun makaat sängyn päällä. On vähän maha kipeä, mahto tulla siitä kun söin puolukoita pälvipaikoista. Oiskohan niissä ollut hometta, epäilin valheeni jatkoksi. Tilanne jatkui samanlaisena koko yön eikä kouluun tehnyt mieli vaan jäin kotiin makaamaan. Mahatautiin kokeiltiin kaikkia kotikonsteja terveystabletteja ja hiilitabletteja. Mikään ei auttanut ja kipu jatkui ennallaan, eikä sängystä tehnyt mieli mihinkään. Tuli iltapäivä ja koululaiset palasivat koulusta. Vieläkö se makaa sängyssä, kuului ensimmäinen kommentti. Jos vointi olisi ollut parempi olisi suunsoittajille tullut pula piilopaikoista.

Ilta saapui ja olo ei vaan tuntunut yhtään paremmalta. Ruokakaan ei maistunut ja olo heikkeni energiavaheen takia entisestään. Yö meni pyöriskellessä sängyssä ja aamu saapui. Oli kouluun lähdön aika käsillä ja kohta koulukyyti saapuu hakemaan. Olin jo yöllä tehnyt päätöksen, että en lähde tänäänkään kouluun. Niin Kanervalaisen kyytiin lähti Koivulasta vajaa kuorma koululaisia ammentamaan oppia päähän tulevaa

elämää varten. Makasin sängyssä ja olo tuntui vaan heikkenevän. Sanoin äidille, että kädetkin tuntuu niin raskailta ettei meinaa jaksaa nostaa. Tämä aiheutti äidissä niin paljon huolta, että sanoi isälle, ala mennä Lyypäkkiin soittamaan taksia, sillä eihän tuo oo oikisuunta, että monta päivää kestänyt mahatauti ei ala heivata. Niinpä isä lähti polkemaan pyörällä Lyypäkkiä kohti ja ei aikaakaan kun Kanervalainen saapui ja noustiin isän kanssa taksiin. Onkohan siellä näin ilta-päivällä enää vastaanottoa mietiskeltiin ja päädyttiin soittamaan Kanervasta Kurenalle. Istuin sisällä penkillä ja kuuntelin mitä terveyseskuksesta vastataan. Vastaus oli, että lääkäri ei ole paikalla eikä ole tietoa milloin tulee.

Nyt tapahtui kummia, mahatauti alkoi välittömästi heivaamaan ja ei aikaakaan kun siitä ei ollut enää tietoa. Palattiin siitä paikasta takaisin kotiin ja kokeilin joko ruoka alkaisi maistua. Pureskelin vanikkaa eikä se tuntunut yhtään pahalta. Tämä paraneminen jäi mieleen kummittelemaan, parantiko puhelinsoitto mahan vai taksikyty.

Tähän loppui minun tupakanpolttoni eikä sen jälkeen ole tupakka käynyt huulilla.

Että tällaista kirj.

Timo K.

Joulutervehdyksiä

*Lumiharsoon peittyä maa,
ilmassa leijuu jo joulun taika.
Aattona kiire jäädä saa,
on yhdessäolon aika.*

*Hyvää joulua ja
Onnellista Uutta Vuotta*

Terttu, Matti ja Paavo

*Kaikille tutuille ja tuntemattomille
Oikein Hyvää Joulua ja Onnellista
Uutta Vuotta 2010*

Alpo ja Aira

*Kiitos kaikille Livokkaan kioskin kivoille
asiakkaille kuluvasta vuodesta.*

Hyvää joulua ja onnellista vuotta 2010!

Jarkko, Olli ja Sirpa

Tuiskuinen sisustuspäivä Livolla

Oli kyllä mahtava ilma ajella Livolle pitämään sisustuspäivää lokakuun alkupuolella. Lunta tuli vaakasuorassa ja tietä ei juuri näkynyt. Mutta kyllä se kannatti. Perillä odotti joukko iloisia ihmisiä ja mahtavan hyvää ruokaa jälkiruokineen ja kahveineen. Porukkaa oli sopivasti ja saatiin aikaiseksi mielenkiintoinen, antoisa ja vuorovaikutuksellinen sisustuspäivä.

Kävimme läpi uusimmat trendit väreineen ja materiaaleineen. Oli ilo olla pitämässä sisustuspäivää, koska into ja mielenkiinto sisustamiseen tuntui. Porukat kyllä taitaa Livolla sen taidon. Huomasin sen käydessämme keskustelua sisustuksesta. Käsityötaito tuntui olevan hallussa Livolla, joten käyttäkää taitoanne sisustuksessa. Se on myös erittäin trendikästä tänään. Oli myös erittäin mukavaa, että paikalla oli miehiäkin. Ja vieläpä he kuuntelivat esitystäni loppuun saakka. Sisustus on myös miesten juttu.

Taimi Perttu, Riitta Luokkanen, Sirpa Kettinen ja Irma Perttu ihailmassa Riitan mukanaan tuomia kankaita. Taustalla Terttu Juntti.

Riitan esittelypöytä

Se valkoisuus mikä sinä päivänä oli, voisi johdattaa meidät ja teidät joulun odotukseen ja kodin sisustamiseen jouluksi. Valkoinen on myös joulun väri. Kaikessa puhtaudessaan valkoisella saadaan aikaiseksi seesteinen ja rauhallinen joulu. Joulun ei aina tarvitse olla punainen, vaikka ei sekään hassumpi ole. Mutta yllätyksellisyyshän juuri on tätä päivää, joten kokeilkaapas. Miehet vaan metsään hakemaan reilun kokoista oksaa ja kaupasta purkki valkoista lumisuihketta. Siihen sitten sidotaan roikkumaan eritasoille kirkkaita kristallipalloja. Kauniimpaa ja jouluisempaa koristetta ei ole. Se sitten asetetaan kattoon, valkoisella liinalla katetun pöydän, valkoisten tulppaanien kera vihreällä havukranssilla kierrettyjen valkoisten kynttilöiden ylle, jotka saa kristallit kimaltelemaan joulutähden lailla.

Rauhallista ja sisustusrikasta joulun odotusta ja joulua kaikille.

Riitta Luokkanen
sisustussuunnittelija
Sisustussuunnittelu Zermi, 0400 – 677 154.

Joulutervehdyksiä

*Rauhallista jouluaikaa
ja onnellista vuotta 2010
kaikille livolaisille!*

Anni-Inkeri, Matti, Tuomas ja Sakari

Livokas ry:n varsinainen kokous Livon koululla su 25.10.2009 klo 12

Läsnä 13 yhdistyksen jäsentä

PÖYTÄKIRJA

- 1. Kokouksen avaus**
Yhdistyksen hallituksen jäsen Mikko Salmela avasi kokouksen.
- 2. Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi. Kokouksesta ilmoitettiin Iijokiseutu – lehdessä to 15.10.2009.
- 3. Esityslistan hyväksyminen kokouksen työjärjestykseksi**
Päätettiin käydä kokous esityslistan mukaisesti.
- 4. Puheenjohtajan ja sihteerin valinta**
Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Pekka Törmänen ja sihteeriksi Anni-Inkeri Törmänen.
- 5. Kahden pöytäkirjantarkastajan ja ääntenlaskijoiden valinta**
Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Irma Perttu ja Kaisu Puhakka, jotka toimivat tarvittaessa myös ääntenlaskijoina.
- 6. Vuoden 2008 vuosikertomus ja tilinpäätös, sekä tilintarkastajain niistä antama lausunto**
Kokouksen puheenjohtaja Pekka Törmänen luki kokousväelle Livokas ry:n vuosikertomuksen vuodelta 2008. Sihteeri esitteli tilinpäätöksen ja luki tilintarkastajain antaman lausunnon.

Kokousväki oli tyytyväinen yhdistyksen toimintaan. Toimintakertomus ja tilinpäätös sekä tilintarkastajien niistä antama lausunto hyväksyttiin yksimielisesti.
- 7. Tilinpäätöksen vahvistaminen ja vastuuvapauden myöntäminen tilivelvollisille**
Kokous vahvisti tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden tilivelvollisille.
- 8. Vuoden 2010 jäsenmaksun, kannatusmaksun, ja yhteisöjäsenmaksun suuruus.**
Päätettiin säilyttää henkilöjäsenen jäsenmaksu viidessä (5) eurossa vuodelle 2010. Kannatusmaksua saa maksaa sopivaksi katsomansa summan.

Yhteisöjäsenen jäsenmaksu pidettiin sadassa (100) eurossa, vaikka yhteisöjäseniä ei Livokas ry:ssä vielä olekaan. Syynä ei kuitenkaan ole hinta, vaan markkinointiponnistusten puuttuminen. Päätettiin aktivoitua yhteisöjäsenten hankinnassa. Jäsenmaksu sisältää Livon sanomat -vuosikerran ja yhteisöjäsenten nimet julkaistaan koulun ilmoitustaululla.
- 9. Vuoden 2010 toimintasuunnitelma ja talousarvio**
Yhdistyksen sihteeri esitteli toimintasuunnitelman ja talousarvion vuodelle 2010. Käytiin pohjustavaa keskustelua mahdollisen palveluseteliin turvaavan kotiapputyöntekijän palkkaamisesta ja muiden hyvinvointipalveluiden tuottamisesta Pudasjärven kaupungille ostopalveluna.

- 10. Hallituksen puheenjohtajan vaali**
Yhdistyksen puheenjohtajaksi vuosille 2010-2012 valittiin Alpo Turpeinen.
- 11. Hallituksen jäsenten vaali erovuosien osalta (Minna P. ja Jouni P.)**
Minna Perttu ja Jouni Puhakka valittiin jatkamaan hallituksen jäseninä.
- 12. Kahden tilintarkastajan ja kahden varatilintarkastajan valinta**
Tilintarkastajiksi valittiin Kaisu Puhakka (varalle Teija Mustonen) ja Risto Puhakka (varalle Niilo Kokko).
- 13. Yhdistyksen kokousten kokouskutsutapa ja kahden tilintarkastajan valinta**
Päätettiin jatkaa entistä käytäntöä, eli ilmoittaa kokouksista vähintään seitsemän päivää ennen kokousta joko Iijokiseutu -lehdessä tai jokaiselle jäsenelle erikseen postitettavalla kirjeellä.
- 14. Kyläsuunnitelman päivitys**
Päivitettiin kyläsuunnitelmaa poistamalla koulun tilojen tarjoaminen koulukäyttöön. Pudasjärven kaupunki ei vuosi sitten lotkauttanut korvaansa livolaisten tarjoukselle.

Idealistaan lisättiin kiipeilyseinän rakentaminen.
- 15. Kylää koskevat hankkeet**
- Ikäihmisten lomapäivät 1.8.2008 - 31.10.2010
 - Kyläkauppojen investointituki
 - Seurojentalo Ruostehovin kunnostuksen 1 ja 2 vaihe
 - Vesistökuunnostus
- Sihteri esitteli hankkeiden nykytilanteet. Kyläkaupan investointihankkeen maksatushakemus laaditaan lähiaikoina. Hankkeeseen suunnitellut toimet on suoritettu. Vesistökuunnostuksen eteenpäin viemiseksi sovittiin jakokunnan, Livon yhteisen alueen osakaskunnan ja Livokas ry:n yhteinen palaveri perjantaille 20.11.2009 klo 17-18.30 Livon koululle.
- 16. Muut asiat**
Valittiin Livokas ry:n edustajiksi ProAgria Oulu ry:n edustajakokoukseen Ouluun pe 6.11.2009 klo 12 Mikko Salmela ja Pekka Törmänen ja varaedustajiksi Teuvo Törmänen ja Sonja Törmänen.
- 17. Kokouksen päättäminen**
Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.15.

Livolla 25.10.2009

Ari Puhakka(pj.)

Anni-Inkeri Törmänen(siht.)

Esko Riihiaho (ptk:n tark.)

Aaro Perttu(ptk:n tark.)

Kokeiluja Pudasjärvellä

Työvarma –hanke

Työvarma-hankkeen tavoitteena on löytää uusia välineitä maaseutumaiden alueiden työvoimansaataavuuden varmistamiseksi. Hankkeessa opetellaan erilaisten etätöyömenetelmien käyttöä, osallistutaan rekrytointimessuille sekä kokeillaan käytännössä työmatkan ja työajan yhdistämistä Pudasjärven ja Oulun välisessä työmatkaliikenteessä.

Toimistobussi

Marraskuun alussa Oulun ja Pudasjärven välillä aloitettiin toimistobussikokeilu. Toimistobussissa työmatkalaiset voivat käyttää matka-ajan työn tekemiseen. Bussista löytyvät tarvittavat toimistovarusteet, kuten langaton tietoliikenneyhteys, työtilaa 10–20 henkilölle, neuvottelutila sekä sähköpistokkeet. Työpäivän voi aloittaa Pudasjärven kaupungin tarjoamilla aamukahveilla.

Nevakiven toimistobussi

Toimistobussia kokeilleet ovat kertoneet, että heillä on selvästi virkeämpi olo töissä ja kotona, kun ei tarvitse keskittyä ajamaan pimeässä ja huonossa kelissä. Samoin hyvää palautetta on saatu siitä, että bussilla kulkiessa on huomattavasti aikaisemmin kotona ja vapaa-aikaa jää siten enemmän. Toimistobussin ajatus, työmatkasta työajaksi, tuntuu siis toimivan.

Matti Matero ja
Mikko Kälkäjä

Etätö

Työvarma –hankkeessa kokeillaan uusia työtapoja ja ohjelmistoja, jotka helpottavat jokapäiväisen työn haasteita eri paikkakunnalla sijaitsevien toimipisteiden välillä. Hankkeessa testataan yhdessä yritysten kanssa erilaisia etätöyömenetelmiä, joilla mahdollistetaan mm. asiantuntijoiden osaamisen käyttö kasvukeskusten ulkopuolisilla maaseutumaisilla alueilla.

Tulevia tapahtumia!

Mökkiläistapaaminen Syötteellä maaliskuussa 2010!

Tilaisuuden tarkoituksena on kertoa Pudasjärven kaupungin ja Syötteen alueen kehittämisestä sekä ottaa aktiiviset mökkiläiset mukaan kaupungin kehittämiseen. Kutsu mökkiläistapaamiseen lähtee kaikille kaupungin mökkiläisille. Toinen samanlainen tapahtuma järjestetään kesän korvalla Kurenalla, jotta myös lukuisat kesämökkiläiset tavoitetaan.

Tule mukaan!

Jos kiinnostuit toimenpiteistämme, haluat kommentoida tai vaikka olla mukana suunnittelemassa mökkiläistapaamista, soita tai laita viestiä. Otamme mielellämme ideoita ja kaikenlaista palautetta vastaan, joten ottakaa-han vain rohkeasti yhteyttä!

Terveisin Työvarman touhuajat,

Marianne & Jari (kuvat myös kirjoittajien omia)

p. 040-8266498 / Jari, jari.jussila@pudasjarvi.fi

p. 0400-563553 / Marianne, marianne.mantylehto@pudasjarvi.fi

<http://pt.pudasjarvi.fi/projektit/tyovarma/>

Retkikertomus 24.10.2009

Juopulilaiset reissussa

Lauantaiaamuna kahdeksalta lähdimme ajelemaan Risto Sassin bussilla Oulun Juopulilta kohti Pudasjärveä ja Ranuaa. Keräsimme matkanvarrelta kyytiin joukon innostuneita matkalaisia. Matkan tarkoituksena oli tutustua Pudasjärven kyläkouluun, jonka aktiiviset kyläläiset ovat ostaneet käyttöönsä.

Ensimmäisenä päämääränä meillä oli kuitenkin Ranuan eläinpuisto. Perillä oltiin aikataulun mukaisesti. Osalla retkeläisistä oli kahvihammasta alkanut kolottamaan niin

kovasti, että he kiirehtivät ensin kahville eläinpuiston kahvilaan. Toiset taas lähtivät ensitöikseen kiertelemään eläinpuistoa. Näimme puistossa jääkarhuja, myskihärkiä, saukkoja sekä monia muita eläimiä. Eräs karhu loikoili meidän ihasteltavana ihan lähellämme. Toinen karhu taas kaivoi ahkerasti kuoppaa talviuniaan varten. Sudet olivat vähän ihastuneita ja vihastuneita meihin retkeläisiin, koska ne tulivat ihan verkkoaidan lähelle kyyristelemään ja tuijottamaan meitä. Ihmettelimme myös ahmaa, joka kiersi ympyrää aitauksessaan. Raitis ulkoilma sai meidän mielikuvituksemme liikkeelle ja kuvittelimme jo perustavamme eläintarhan Juopulin koululle. Eläinpuiston jälkeen oli vuorossa ostosten teko Fazer-shopissa ja muissa alueen putiikeissa.

Laiskat karhunpäivät

Seuraavaksi suuntasimme Pudasjärvelle Livon kylälle. Livon kyläkoululla meidät otettiin lämpimästi vastaan. Siellä saimme sekä hyvää ruokaa että hyviä vinkkejä oman kyläkoulumme toiminnan suunnitteluun. Ensiksi söimme tietysti vatsat täyteen maukasta palapaistia lisukkeineen. Sitten kuuntelimme Jomma ry:n toiminnasta kertovaa luentoa, jonka piti Jorma Korolainen. Hän kertoi myös erilaisista hankerahoituksista. Juopulin kyläyhdistyksen

puheenjohtaja Anu Rautakoski esitteli meidän juopulilaisten kouluhankkeen tilanteen. Livokas ry:n sihteeri Anni-Inkeri Törmänen kertoi meille livolaisten kouluhankkeesta. Puheenvuorot synnyttivät paljon keskustelua. Ajatukset Juopulin kyläkoulun kohtalosta saivat uusia näkökulmia. Lopuksi kahvitelimme ja arvoimme matkalaisten lahjoittamat palkinnot. Kaiken tämän lomassa tutustuimme livolaisten mainioon kirpputoriin ja muihin tiloihin. Ihastelimme koulua, joka oli muuttunut monikäyttöiseksi kyläläisten kokoontumispaikaksi kirjastoa ja kioskia myöten. Kotiin lähdimme sitten iloisissa ja idearikkaimmissa tunnelmissa.

Juopulilaiset Livolla

Kertomuksen kirjoitti,

Tiina Rautakoski ☺ (myös kaksi ensimmäistä kuvaa)

Sosiaalisten vaikutusten arviointia Iijokivarressa - vaelluskalojen palautus on muutakin kuin kalataloutta

Oulun yliopisto on mukana Vaelluskalat palaavat Iijokeen –hankkeessa (2008-2010). Vesivoimarakentaminen esti vaelluskalan nousun Iijokeen 1960-luvulla, ja nyt käynnistyneen hankkeen ensimmäisen vaiheen tavoitteena on tutkia vaelluskalan paluun edellytyksiä. Hankkeen toteuttajia ovat Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus, Oulun yliopisto, Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos, Iijoen vesistön ja Keski-Perämeren kalastusalueet sekä Metsähallitus.

Vaelluskalojen palauttaminen jokiin vesistöjen ennallistamisena ei ole pelkkää kalataloutta, vaan sillä on laajemmat tavoitteet ja merkitykset. Vaelluskalojen palauttamishankkeilla tavoitellaan joen ennallistamista ja arvostuksen nostamista. Hankkeilla pyritään parantamaan joen ekologista tilaa ja lisäämään joen virkistyskäyttö- ja kalataloudellista arvoa sekä matkailullista vetovoimaa. Elinympäristön laadusta on tullut tekijä, jolla kunnat kilpailevat yrityksistä, työvoimasta ja asukkaista. Asumismahdollisuus vesistön läheisyydessä lisää viihtyvyyttä ja voi olla keskeinen kunnan vetovoimatekijä. Erityisesti lohen palauttamisen toivotaan nostavan jokivarren imagoa ja tiivistävän eri toimijoiden välistä yhteistyötä.

Oulun yliopiston tutkimuksessa arvioidaan hankkeen tuomia muutoksia alueen asukkaiden elinympäristöön sekä kalastajien ja matkailijoiden toimintaan ja näiden muutosten sosio-ekonomisia vaikutuksia. Taloudellisten vaikutusten osalta arvioidaan hankkeen aluetaloudellisia vaikutuksia ja merkitystä yritystoiminnalle. Vaikutusten arvioinnin ja päätöksenteon kannalta on tärkeää tutkia jokikunnostuksen ja vaelluskalojen palauttamisen luomia edellytyksiä uusille palvelumuodoille ja tuotteille esimerkiksi matkailussa.

Ennallistaminen ja vaelluskalojen palauttaminen saattavat vaikuttaa vakiintuneisiin oikeudellisiin ja sosiaalisiin asemiin esimerkiksi kalastuksen säätelyssä ja vesivoiman tuotannossa. Eri osapuolten hyväksyttävissä olevien ja kestävien ratkaisujen löytämiseksi tarvitaan monitieteisiä menetelmiä ja yhteistoimintaan perustuvia toimintamalleja.

Sosiaalisella vaikutuksella tarkoitetaan hankkeen tai toimen ihmiseen, yhteisöön tai yhteiskuntaan kohdistuvaa vaikutusta, joka aiheuttaa muutoksia elinoloissa, viihtyvyydessä ja hyvinvoinnissa. Sosiaalisten vaikutusten arviointi (SVA) on prosessi, jossa päätöksenteon tueksi tunnistetaan ja ennakoidaan näitä vaikutuksia. SVA on paitsi tulosten tuottamista hankkeen vaikutuksista, myös tiedottamista, eri osapuolten vuoropuhelua, ja parhaimmillaan tulevaisuuden hahmottamista erilaisten vaihtoehtojen kautta.

Suomessa SVA:n kohteena ovat olleet etenkin vesistöjen ja teiden rakentaminen. Ympäristöä muuttavien hankkeiden vaikutuksia on alettu huomioida 1960-luvulta lähtien, jolloin ihmisen ja ympäristön suhde alkoi muuttua. Tämä niin kutsuttu ympäristötietoisuuden muutos ilmenee luonnon erilaisena arvottamisena. Virkistys- ja tunnearvoista on tullut aiempaa keskeisempiä.

Iijokivarressa tehtävässä sosiaalisten vaikutusten arvioinnissa selvitetään paikallisten toimijoiden hankkeeseen liittyviä odotuksia ja epäilyjä sekä sitä, onko vaelluskalojen palauttamiseen löydettävissä yhteistä tahtotilaa ja suunnitelmaa. SVA:n toteuttamiseen liittyy useita vaiheita, joista asukkaille näkyvimpiä ovat yleisötilaisuudet, paikallisten toimijoiden haastattelut sekä asukkaille tehtävä kysely. Iijoella tavoitellaan toimintamallia, johon eri yhteistyötahoilla on edellytykset sitoutua.

Ensimmäiset yleisötilaisuudet järjestettiin Iissä, Pudasjärvellä ja Taivalkoskella keväällä 2009. Hankkeesta on tiedotettu jokivarressa myös lehtikirjoituksin sekä erilaisissa yleisötapauksissa. Arviointiin liittyvät haastattelut aloitettiin keväällä, ja ne jatkuvat edelleen. Haastateltavina ovat hankkeeseen eri tavoin liittyvät toimijat ja avainhenkilöt. Paikallisia asukkaita valittiin edustamaan kyläseurojen tai yhdistysten edustajia, ja tämän lisäksi haastatellaan kalastuskuntien edustajia sekä kalankasvattajia. Myös vanhoja lohenkalastajia on haastateltu. Tällä tavoin saadaan tietoa lohien merkityksestä jokivarren asukkaille ennen voimalaitosten rakentamista. Lisäksi entisajan lohenkalastus on parhaillaan Oulun yliopistossa valmisteilla olevan väitöskirjatyön yksi teema.

Taloudellisten vaikutusten osalta arvioidaan vaelluskalojen palauttamisen merkitystä matkailusektorille ja kalastusmatkailun aluetaloudellisia vaikutuksia. Aineistoa kerätään tilastoista ja selvityksistä sekä yrityksille ja kalastajille suunnatuilla kyselyillä. Kyselytutkimus alueen asukkaille järjestetään keväällä 2010.

Vaelluskalojen palauttamiseen liittyviä ristiriitoja voidaan ratkoa avoimella tiedotuksella ja eri osapuolia kuunnellen. Ristiriidoista voidaan päästä tilanteeseen, jossa ennallistettu joki on kaikkien etu.

Timo P. Karjalainen
Outi Autti

Timo P. Karjalainen toimii tutkijatohtorina ja Outi Autti projektitutkijana Oulun yliopiston Thule-instituutissa.

Lisätietoa:

Timo. P. Karjalainen timo.p.karjalainen@oulu.fi , p. 040 - 186 4690

Outi Autti outi.autti@oulu.fi, p. 040 - 184 1324

www.ymparisto.fi/ppo/vaelluskalatpalaavatijokeen

Joulutervehdyksiä

"Ja niin joulu joutui ja taas pohjolaan"

*Kaikille Livon Sanomien lukijoille
Hyvää joulua ja onnellista
Uutta vuotta 2010!*

Irma ja Urpo

*Mukavaa Joulunaikaa ja
Onnea Uudelle Vuodelle!*

Aaro ja Pirjo Juutinen

Terveisiä Pudasjärven Perhekeskusyhdistyksestä!

PUDASJÄRVEN PERHEKESKUSYHDISTYS RY

Pudasjärven Perhekeskusyhdistys ry on perustettu vuonna 2001. Yhdistys on perustettu tukemaan Pudasjärvesten lapsiperheiden hyvinvointia. Sen tavoitteena on myös kehittää yhteisöllistä vanhemmuutta ja muutakin perheiden hyvinvointia edistävää toimintaa kristilliseltä pohjalta. Yhdistys siis haluaa olla mukana tukemassa isosti tai pienesti, voimavarojensa mukaan, kaikkea lapsiperheiden hyväksi tapahtuvaa toimintaa.

Perhekahvilatoiminta jatkuu

Pudasjärven Perhekeskusyhdistys on ollut monessa mukana. Yhdistys on hallinnoinut koko olemassaolonsa ajan erilaisia projekteja. Monille livolaisille yhdistys on tullut tutuksi Latu-projektin myötä. Latu-projekti oli Raha-automaattiyhdistyksen rahoittama hanke (2005-2009) ja sen tavoitteena oli mm. tukea perheiden arjessa selviytymistä ja hyvinvointia. Latu-hanke ja Livokas ry järjestivät yhdessä perhekahviloita, johon saivat osallistua perheet vauvasta vaariin. Vaikka Latu-hanke onkin sittemmin päättynyt, yhteistyö perhekeskusyhdistyksen kanssa jatkuu! Tänä syksynä järjestettiin kaksi perhekahvilaa, jossa syyskuun teemana oli perinneleikit ja marraskuussa tutustuttiin paloturvallisuuteen ja lasten riemuksi – tietenkin paloautoon! Ensi kevään perhekahviloita suunnitellaan kovaa vauhtia. Kaikki ovat tervetulleita mukaan, myös muut kuin livolaiset.

Elämäntapa-projekti

Tällä hetkellä on menossa kolmivuotinen, pääosin ESR-rahoitteinen Elämäntapa-projekti. Projektia rahoittaa myös valtio ja Pudasjärven kaupunki. Yhteistyökumppaneina ovat lisäksi TE-toimisto, Pudasjärven yrittäjät sekä Pudasjärven seurakunta. Projektin tavoitteena on tukea työttömiä lapsiperheiden vanhempia, toimeentulotukiasiakkaita, ammattikoulutettuja nuoria työnhakijoita sekä heitä jotka eivät ole töissä, koulutuksessa eivätkä TE-toimiston asiakkaina. Projektissa mukana olevat saavat ”preppausta” työelämäntaitoihin ja heitä autetaan löytämään sopiva työpaikka tai vaikkapa perustamaan oma yritys.

Työpaikkojen löytäminen taantumassa on ollut haasteellista, toisaalta työntekijän osaaminen ja työntajan osaamistarpeet eivät aina kohtaa. Palkkatukipaikkoja kuitenkin etsitään yhdessä projektilaisten kanssa koko ajan ja kevät näyttää työntajien odotusten mukaan valoisammalta. Tavoitteena on että kaikki projektilaiset ovat työelämässä mahdollisimman pian, joko harjoittelun tai palkkatuetun työsuhteen kautta.

Tällä hetkellä projektissa suunnitellaan vertaistoimintaa. Vertaistoiminnan tavoitteena on tukea työnhakijoita ja heidän perheitään kokonaisvaltaisesti. Lähtökohtana on voimaannuttaa projektilaiset suunnittelemaan itse omaa elämäänsä ja ryhmässä ideoimaan, suunnittelemaan ja toteuttamaan esim. työllistymiseen liittyviä hankkeita. Tapaamisia on suunniteltu järjestettäväksi noin 1 krt/ 1-2 kuukaudessa. Ensimmäinen tapaaminen on joulukuun alussa ja tällöin on tarkoitus yhdessä projektilaisten kanssa suunnitella toimintaa.

Mikäli olet yrittäjä tai työnhakija ja kiinnostuit projektista, otathan yhteyttä. Seuraava ryhmä aloittaa maaliskuussa 2010.

Perhekeskusyhdistyksen toimintaa vuonna 2010

Tulevana toimintakautena yhdistys jatkaa perheiden hyväksi tehtävää työtä. Yhteistyö muiden yhdistysten ja paikkakunnan muiden toimijoiden kanssa tulee olemaan keskeistä.

Perhekahvila-toiminnan lisäksi yhdistyksellä on tavoitteena auttaa perheitä yhdessä muiden toimijoiden kanssa myös tulevana kesänä Pudasjärven markkinoiden aikaan. Viime kesän tapaan tarkoitus on järjestää lapsiparkki niille vanhemmille, jotka haluavat rauhassa tutustua markkinoiden antiin lasten ollessa hyvässä hoivassa. Suunnitteilla on myös kesäpäivien järjestäminen kouluikäisille lapsille. Tänä vuonna alkanut yhdessä kansalaisopiston kanssa suunniteltu ”Virtaa arjen askareisiin” kurssi jatkuu, mikäli osanottajia on riittävästi. Mikäli siis olet pienten lasten perheenäiti ja kaipaat tekemistä ja omaa aikaa päiviisi, ilmoittaudu mukaan piiriin! Kokoonnumme kerran viikossa erilaisten aktiviteettien parissa.

Lisää yhdistyksen ajankohtaisesta toiminnasta voit lukea osoitteesta www.perhekeskusyhdistys.fi. Voit tukea yhdistyksen toimintaa liittymällä jäseneksi tai ostamalla Ellan & Veikon tutkimusmatkat kirjasarjaa. Kirjoja myydään mm. Pudasjärven joulumyyjäisissä urheiluhallilla la 12.12.

Hyvää ja Rauhallista Joulun aikaa. Pirteää Uutta Vuotta Sinulle ja perheellesi!

Ollaan yhteydessä,

Mira Kemppainen
yhdistyksen sihteeri

Pudasjärven Perhekeskusyhdistys ry
Varsitie 7, 93100 Pudasjärvi
www.perhekeskusyhdistys.fi

Joulutervehdyksiä

Hyvää joulua!

Kaisa Leino

*Poro juoksee sorkat kopsaa, hohtaa hangen tie,
tuonne taakse tunteittin vinha vauhti vie.
Revontulten suuret soihdut matkaa valaisee,
pulkassansa Lapin poika riemuin joikailee:
.:Juokse poro, uljas sarvipää,
oman kodan siljolla saat sitten levähtää.::*

Minna ja Marko

Seurakunnan kerho

Tänä syksynä saimme parin vuoden tauon jälkeen seurakunnan kerhon Livolle. Kerho alkoi hie-
man ”myöhässä”, sillä me aikuiset emme hoksanneet herätä ajoissa, että tarvitsevathan lapset ja nuori-
sokin ohjelmaa pitkän talven ajaksi. Kun jotain toimintaa alettiin nuoremmille kyläläisille kaipaamaan, otimme yhteyttä seurakuntaan ja saimmekin vielä luvan aloittaa kerhonpidon, mikäli kyläl-
tä löytyy sopivia kerhonohjaajia.

Kerholaiset kokoontuneina kirjastoon

Ohjaajiksi löytyivät Puhakan toimeliaat sisarukset Karoliina ja Anne ja aika nopealla tahdilla kerhotoiminta saatiinkin pystyyn. Valitettavasti kerhoja ei keritty pitää syksyn aika kuin viisi kertaa, kun jo pakollinen joulutauko tuli, mutta onneksi kerhonpito pääsee tositoimiin jo heti vuoden vaihteen jälkeen.

Kerholaiset ohjaajineen ovat kokoontuneet loppu syksyn ajan kerran viikossa torstaisin kello kuudelta koululle. Kerhon aluksi kaikki kokoontuvat kirjastoon (eli keskiluokkaan), jossa illan ohjelma kerrotaan. Kerhoilta kestää puolitoista tuntia, jonka aikana askarrellaan, leikitään sisällä ja ulkona sekä tehdään kaikkea muutakin kivaa. Viimeisenä kerhoiltana taisi jopa piparkakkujen paistaminen tuoksua kankaan-

kutojien kiusaksi eli kerholaiset juh-
livat joulun kunniaksi pikkujoulujaan. Jokainen kerhoilta loppuu yleensä hartauteen.

Karoliina ja Anne ohjaamassa uutta leikkiä

Kerho onkin tullut tarpeeseen, sillä jokaisella kerralla on osanottajia ollut 15 – 18 lasta ja nuorta. Onneksi älläiskerholaiset (kuten kerholaiset kerhonsa nimeksi äänestivät) pääsevätkin kokoontumaan reippaiden ohjaajiensa johdolla jo heti loppiaisen jälkeen torstaina 7.1.2010.

Kauneimmat joululaulut joulupuurolla

Livolaiset juhlistivat lucianpäivää sunnuntaina 13.12. kauneimmilla joululauluilla ja joulupuurolla. Joulusta juhlaa oli tullut viettämään nelisenkymmentä kyläläistä ja ulkokyläläistä. Tällä kertaa tapahtuma oli vieläkin juhlavampi kuin ennen, sillä olimme saaneet vieraaksi seurakunnasta Juha Kukkuraisen mukana Pudasjärven seurakunnan nimikko-
lähetin miehensä kanssa. Liisa ja Jouko Berghäll kertoivatkin molemmat työtehtävistään maailmalla.

Joulujuhlassamme on perinteisesti paljastettu myös vuoden kyläläinen. Tänä vuonna hienon metsokellon sai omakseen monivuotinen talkoolainen Urpo Uusi-Ilkikainen. Urpo onkin kellonsa ansainnut, sillä hän on

Liisa Berghäll kertomassa kuulumisiaan

ollut vuosikausia korvaamaton apu koulun lämmitysjärjestelmän ongelmien ja pienten vesivuotojen korjaajana. Suuret kiitokset Urpolle ja toivottavasti vielä jaksat jatkossakin remppaushommaa koululla tehdä.

Vuoden kyläläinen vuosimallia 2009 Urpo Uusi-Illikainen

Taitavat tiernapojat ja -tytöt eli Lauri Tuomaala, Anne Puhakka, Ossi Puhakka ja Karoliina Puhakka

Jo perinteeksi muodostunut kinkun painon arvaus-kilpailu oli tänä vuonna melko tiukka kamppailu, sillä voittaja-arvaus oli vain 80 gramman päässä oikeasta painosta ja toiseksi lähimmäksi päässyt 100 gramman päässä. Kaiken kaikkiaan arvauksia oli yhteensä 21 kappaletta, joissa kinkun painon arvattiin olevan 7,6 kg – 10,150 kg välillä. Lähimmäksi tänä vuonna arvasi Anneli Illikainen, jonka arvaus oli 9,750 kg, kinkun painon ollessa 9,670 kg. Anneli siis sai melkein kymmenen kilon kinkun omakseen koristamaan jouluruokapöytänsä. Onnea Annelille!

Jouluinen sunnuntaipäivä kului rattoisasti laulellen Keijo Piiraisen johdolla perinteisiä joululauluja, katsellen monen vuoden tauon jälkeen tiernapojien ja -tyttöjen hienoa esitystä ja makoisaa joulupuuroa maistellen. Tästä se joulunvietto voikin alkaa.

Jarkko Tarujärven näyttely

Kuluneen syksyn aikana olemme saaneet ihailta Livokkaan työntekijän Jarkko Tarujärven taideteoksia Livon koulun lasivetriinissä. Jarkon työt ovatkin saaneet ihastusta osakseen ja mikä parhaita taiteilija itse on ollut monesti paikalla vastaamassa ihmisten ihastuneisiin kyselyihin piirustuksistaan ja maalauksistaan.

Näyttelyssä Jarkolla oli toistakymmentä erilaista työtä, jotka olivat monella eri tekniikalla toteutettuja: mm. ylhäällä vasemmalla oleva Piknikillä oli akvarellimaalaus ja alhaalla oikealla oleva Tyttö ja kitsune vastaavasti akryylimaalaus.

Esitteillä oli myös lyijykynätoita sekä tussilla piirrettyjä toita. Taisipas yhdellä tussilla piirretyllä työllä olla vieressään sama kuva tietokoneella värítettynäkin. Myöskin Jarkon tekemiä sarjakuvia oli näyttelyssä mukana kansiollinen.

Näyttely oli Jarkon ensimmäinen, mutta toivottavasti saamme vielä joskus myöhemminkin ihailta Jarkon taidetta joko Livolla tai jossakin muualla. Heti tammikuun alusta saamme nyt kuitenkin Livon koululle Jarkon vetämän kansalaisopiston piirustuskurssin lapsille ja nuorisolle. Kaikki vain innolla mukaan! Kursin aikataulusta ilmoitetaan myöhemmin tarkemmin.

(Huomasithan myös, että takakannen kuva on Jarkon piirtämä ja värittävä!)

Tulevia koulutuksia Pohjantähdessä

Naamakirjat sun muut

Ma ja ke 11.1. - 1.2.2010 klo 17.30 - 20.45, kesto: 7 iltapäivää (28 t)

- Facebookin hyödyntäminen yritystoiminnassa ja yhdistystoiminnassa
- Facebook tapahtumien markkinoinnissa
- Mitä hyötyä blogin pitämisestä on yrityksille tai yhdistyksille?
- Miten saat kuvia nettiin muiden nähtäville?

Osallistumismaksu: 141 €. Ilm. viimeistään to 7.1.2010. **Koulutus sopii sekä yrityksille että yhdistyksille.**

Netti tehokäyttöön

Ti ja to 12. - 26.1.2010 klo 17.30 - 20.45, kesto: 5 iltapäivää (20 t)

- Hakupalveluiden tehokas käyttö
- Asiointipalvelut yrityksille ja yhdistyksille, portaalit
- Markkinointi netin avulla

Osallistumismaksu: 103 €. Ilm. viimeistään pe 8.1.2010.

Nettisivujen tekeminen

Joka toinen perjantai ja lauantai, 15.1. - 27.2.2010 perjantaisin klo 17.30 - 20.00, lauantaisin klo 9.30 - 14.30, kesto: 8 kertaa (32 t)

- Yksinkertaisten nettisivujen tekeminen
- Sivujen päivitys
- Html-kielen perusteet
- Kotisivueditorit

Osallistumismaksu 158 €. Ilm. viimeistään ke 13.1.2010. **Koulutus sopii erityisen hyvin yhdistyksille.**

Ilmaishjelmat ja -palvelut

Ma 1.2. - 1.3.2010, klo 13.30 - 16.45, kesto: 5 kertaa (20 t)

Koulutuksessa tutustutaan muutamiin ilmaisiin ohjelmiin ja internetin palveluihin sekä opetellaan joidenkin ohjelmien ja palveluiden käyttöä.

Osallistumismaksu: 103 €. Ilm. viimeistään to 28.1.2010.

Taulukkolaskennan perusteet

Ti ja to 2. - 16.2.2010 klo 17.30 - 20.45, kesto: 5 iltapäivää (20 t)

Osallistumismaksu: 103 €. Ilm. viimeistään pe 29.1.2010.

Office 2007 -paketin tehokas hyödyntäminen

Ma ja ke 22.2. - 31.3.2010 klo 17.30 - 20.45, kesto: 10 iltapäivää (40 t)

Sopii henkilöille, joilla on perusteet hallussa ja jotka haluavat tehostaa toimisto-ohjelmien käyttöä.

- 1) Wordin tehokäyttö
4 iltapäivää, 22.2. - 3.3.2010
- 2) Excelin tehokäyttö
4 iltapäivää, 15. - 24.3.2010
- 3) Office-paketin ohjelmien yhteiskäyttö
2 iltapäivää, 29. - 31.3.2010

Osallistumismaksu: Kaikki kolme osaa 192 €. Yksittäiset osat: Word 84 €, Excel 84 €, yhteiskäyttö 42 €. Ilm. viimeistään to 18.2.2010.

Office 2003 -paketin tehokas hyödyntäminen

Ti ja to 23.2. - 8.4.2010 klo 17.30 - 20.45, kesto 10 kertaa (40 t)

Sopii henkilöille, joilla on perusteet hallussa ja jotka haluavat tehostaa toimisto-ohjelmien käyttöä.

- 1) Wordin tehokäyttö
4 iltapäivää, 23.2. - 4.3.2010
- 2) Excelin tehokäyttö
4 iltapäivää, 16. - 25.3.2010
- 3) Office-paketin ohjelmien yhteiskäyttö
2 iltapäivää, 6. - 8.4.2010

Osallistumismaksu: Kaikki kolme osaa 192 €. Yksittäiset osat: Word 84 €, Excel 84 €, yhteiskäyttö 42 €. Ilm. viimeistään pe 19.2.2010.

Tekstinkäsittelyn perusteet

Ke 24.3. - 28.4.2010, klo 13.30 - 16.45, kesto: 6 kertaa (24 t)

Osallistumismaksu: 122 €. Ilm. viimeistään ma 22.3.2010.

Digikuvaus ja kuvankäsittely

Ke 7.4. - 5.5.2010, klo 17.30 - 20.45, kesto: 5 iltapäivää (20 t)

Digikameran käyttö, kameran asetukset ja säädöt, kuvien siirto tietokoneelle, kuvien peruskäsittely

Osallistumismaksu: 103 €. Ilm. viimeistään to 1.4.2010.

Internet ja sähköposti

Ti ja to 13. - 27.4.2010, klo 17.30 - 20.45, kesto: 5 kertaa (20 t)

Osallistumismaksu: 103 €. Ilm. viimeistään pe 10.4.2010.

Ilmoittautumiset ja lisätiedot:

Jenny Kangas, 040 537 2852, jenny.kangas@pudasjarvi.fi

Seuraa ajankohtaisia asioita ja mahdolliset aikataulumuutokset sekä uudet koulutukset hankkeen nettisivuilta:

<http://pt.pudasjarvi.fi/projektit/kosli>

Koulutuspassi

Uutena mahdollisuutena on hankkia koulutuspassi, jota voi käyttää myös useampi henkilö samasta yrityksestä tai yhdistyksestä. Koulutuspassista on kolme erilaista vaihtoehtoa:

- 1) **60 tunnin passi: 277 €** Sisältää enintään 60 henkilötunnin osallistumisoikeuden koulutuksiin.
- 2) **100 tunnin passi: 440 €** Sisältää enintään 100 henkilötunnin osallistumisoikeuden koulutuksiin.
- 3) **120 tunnin passi: 525 €** Sisältää enintään 120 henkilötunnin osallistumisoikeuden koulutuksiin.

Passi on voimassa Kohti sähköistä liiketoimintaa -hankkeen ajan. Hanke päättyy 31.5.2010. Viimeiset koulutukset päättyivät toukokuun 2010 alussa. Käyttämättä jääneitä tunteja ei hyvitetä. Mikäli osallistuja osallistuu useampaan kuin passin oikeuttamaan tuntimäärään, ylimenevistä tunneista laskutetaan 4 tunnin jaksoissa. Neljä (4) tuntia koulutusta maksaa 21 €. Passi on mahdollista päivittää suurempaan. Jos osallistuja huomaa passin lunastamisen jälkeen tarvitsevansa suuremman passin, voi passin päivittää lisämaksulla.

Kohti sähköistä liiketoimintaa -hankkeen koulutukset on suunnattu ensisijaisesti yrityksille, yhdistyksille ja julkishallinnon organisaatioissa toimiville, mutta koulutukset ovat kaikille avoimia. Hankkeen rahoituksesta 90 % tulee toimintaryhmä JoMMalta.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin.

Väänsimmepäs yhden lauantain rautalangasta...

Terttu Juntti, opettaja Leila Kyngäs-Teeriniemi sekä Taimi Perttu

Marraskuussa kansalaisopistolla järjestettiin metallilankakurssi, jonne livolaisiakin eksyi. Tehdyt työt kiinnostivat sitten muitakin livolaisia ja yleisön toivomuksesta Livokas järjestikin aika nopealla aikataululla uuden metallilankakurssin, mutta tällä kertaa Livolle. Livon metallilankakurssi oli Ikäihmisten lomapäivät -hankkeen yksi osio ja kurssin opettajaksi saimme kansalaisopistollakin saman kurssin vetäneen Pudasjärveltä lähtöisin olevan, mutta Taivalkoskella nykyisin asuvan, Leila Kyngäs-Teeriniemen.

Vaikka kurssi ihmisten toiveiden perusteella järjestettiin ja siitä oltiin ensin hyvin kiinnostuneita, niin loppujen lopuksi kurssille saapui vain 4 reipasta livolaista ja 2 hehkeää ku-

renalustalaista rouvaa. Vaikka väkeä ei loppujen lopuksi enempää tullutkaan, niin lauantapäivä oli oikein rattoisa.

Koko päivä sujui joutuisasti rautalangaa väännellen. Teki suorastaan tiukkaa joutaa käydä välillä syömässä valmiilla ruoalla, sillä sormet syyhysi vain koko ajan uuden harrastuksen pariin. Ja niinhän siinä tälläkin kertaa kävi, että kun vauhtiin pääsi, niin päivä oli jo lopussa. Osa kurssilaisista oli saanut päivän aikana paljon valmista, osa vain muutaman ja osalla oli monta keskeneräistä työtä kotiinviemisinä... Mutta rautalangangan väänteleminen taisi kuitenkin viedä meistä useimmat mukanaan....

Valmiita taideteoksia

Tuula Piippo ja Sinikka Timonen töihinsä keskittyneinä

Livokkaan käyttömaksut ja muut hinnastot vuodelle 2010

- * Livon koulun käyttömaksut kylällä toimiville yhdistyksille:
 - 100 €/vuosi, sisältäen tiedotustilaa Livon Sanomissa TAI
 - 50 €/tilaisuusvrk, joka käyttää koulun keittiötä ja varaa koulutilaa laajasti.
 - 10 €/tilaisuus; luokkahuone tai jumppasali
- * Livon koulun käyttömaksut muille:
 - 100 €/tilaisuusvrk, joka käyttää koulun keittiötä ja varaa koulutilaa laajasti. Hintaan sisältyy astiat. Kioskin voi kuitenkin pitää avoinna.
 - 150 €/tilaisuusvuokra, joka käyttää koulun keittiötä ja varaa koulutilaa laajasti. Hintaan sisältyy astiat. Kioskin pitää olla kiinni.
 - 30 €/tilaisuus; luokkahuone tai jumppasali
- * Käyttömaksut yksityisille ihmisille käsityöharrastuksissa:
 - 20 €/vuosi
 - 2 €/kerta
- * Livokkaan
 - astiavuokra 20 €/kerta
 - isojen kattiloiden vuokra 1 kpl 3 €, 2 kpl 5 €
 - perkolaattorin vuokra 20 €/kerta
 - lämpölevyn vuokra 10 €/kerta
- * Jäsenmaksut 2010
 - henkilöjäsenen jäsenmaksu 5 €
 - kannatusmaksua saa maksaa sopivaksi katsomansa summan
 - yhteisöjäsenmaksu 100 €, sisältäen Livon sanomat -lehden vuosikerran
- * Livon Sanomien tilaajahinta vuoden 2010 alusta 22 €/vuosi ja irtonumeron hinta 8 euroa
- * Livokkaan saunan hinnasto
 - hinta 5 €/hlö
 - minimihinta lämmityskerraksi 10 € ja maksimihinta 50 €
 - vuokralaisille vuokraan kuuluu 2 saunakertaa/vko, ylimääräiset saunakerrat 10 €/kerta
 - säännöllisiltä saunojilta (esim. 1 krt/vko) peritään tuntihinta 10 €/h.
 - perhesauna 20 €/1 h (2 aikuista ja 2 lasta)
- * Pesukoneen käyttömaksu 4,50 €/kerta, kuivausrummun käyttömaksu 5 €/kerta
- * Vaunualueen hinnasto:

SÄHKÖPAIKAT	ILMAN SÄHKÖÄ
- kesävrk 15 €	- kesävrk 10 €
- talvivrk 20 €	- talvivrk 10 €
- kesävko 90 €	- kesävko 50 €
- talvivko 120 €	- talvivko 50 €
- kesäkausi 220 €	- kesäkausi 150 €
- talvikausi 340 €	- talvikausi 150 €

Kesäkausi 1.5. – 30.9., talvikausi 1.10. – 30.4. Kumpikin kausi sisältää 60 käyttövuorokautta.

Telttapaikka 10 €/vrk.

Majoittujille kuuluu hintaan ilmainen internetinkäyttömahdollisuus.

LASTENNURKKA

LUMIUKKOLAULU (sävel Hämä-, hämähäkki)

Lumi-, lumiukko tehtiin komea.
Luuta kätehensä, nenäks` porkkana.
Aurinko armas lumiukon vei.
Suli, suli ukko, lätäkkö vain jäi.

VÄRITÄ

Lelukaupan ikkuna

Lelukaupan ikkunassa

sataa valkolunta.

Lelukaupan ikkunassa

soittaa soittokunta.

Lelukaupan ikkunassa

leikkijuna kiittää.

Lelukaupan ikkunassa

lentokone liittää.

Lelukaupan ikkunassa

nukkepiiri pyörii.

Lelukaupan ikkunassa

tonttujoukko hyörii.

Pukki on saanut paljon kirjeitä. Kirjoititko sinä joulupukille lelutoiveesi? VÄRITÄ KUVA

Hierontaa

Hieron teitä kevättalvella 2010 alla olevina päivinä:

Keskiviikko 20.1. klo 10 - 19
Torstai 21.1. klo 10 - 19
Perjantai 22.1. klo 9 - 18

Keskiviikko 17.2. klo 10 - 19
Torstai 18.2. klo 9 - 18
Perjantai 19.2. klo 9 - 16

Keskiviikko 17.3. klo 10 - 19
Torstai 18.3. klo 9 - 18
Perjantai 19.3. klo 9 - 16

Keskiviikko 14.4. klo 10 - 19
Torstai 15.4. klo 9 - 18
Perjantai 16.4. klo 9 - 16

HUOM: vuoden 2008 alusta tuli käyttöön peruutusmaksu eli varatun hieronta-ajan peruutus tulee tehdä viimeistään yhtä vuorokautta aikaisemmin. Jos aika jää perumatta, lähetään peruutusmaksu, mikä on puolihieronnasta 10 euroa ja kokohieronnasta 17,50 euroa.

Hieronnat maksavat yhä vain:

- osahieronta (30 min) 15 €
- puolihieronta (50 min) 20 €
- kokovartalohieronta (90 min) 35 €

Ajanvaraukset voitte aina tehdä Livokas ry:n kautta (p. 050 – 5520 280), käymällä Livokkaan kioskillä tai soittamalla suoraan minulle (p. 040 – 592 3292).

Anne

Joulutervehdyksiä

*Livolaisille suurkiitokset kuluneesta vuodesta!
Rauhallista Joulua ja Mahtavaa Uutta Vuotta 2009!*

*Terveisin,
Anne Puhakka*

Ilmoitustaulu

- ✓ Seuraava Livon Sanomat ilmestyy huhti - toukokuun vaihteessa. Jos haluat kirjoituksesi yms. lehtemme, toimita se Tietotuvalle tai Minnalle **MAALISKUUN LOPPUUN MENNESSÄ**. Toivoisimme juttujen tulevan ajoissa lehden teon helpottamiseksi. Jos Sinulla on jotain kysyttävää, ota yhteyttä lehden tekijöille.
- ✓ Ottaisimme mielellämme vastaan uusilta kirjoittajilta juttuja lehtemme. Mikäli Sinulla runosuoni sykkii, niin otahan yhteyttä lehden tekijöihin.
- ✓ Suoramyyntin tilityspäivät sekä kirpputorin vaihto- ja tilityspäivät ovat talvella 2010: **la 2.1., la 23.1, la 13.2., la 6.3., la 27.3., la 17.4 sekä 8.5. Pieniä muutoksia voi vielä tulla. Kannattaa tarkistaa ilmoitustauluilta tarkat päivät.** Lisätietoja sekä varauksia kirpputorille ja suoramyyntiin voit kysellä Minnalta (040 - 504 9663).
- ✓ Joulutaas alkaa olla ovella. Jokos Sinulla on kaikki joulumuistamiset ja -tarvikkeet hankittuna?! Muistathan, että Livon koulun kioskilta löydät viime hetken joulumuistamiset, kuten joulusuklaat ja jouluiset pikkuhilpetööröt elintarvikkeiden lisäksi. Myöskin suoramyyntistä löytyy monia kivoja joululahjaideoita. Kannattaa siis tulla kurkkaamaan, jos vaikka tarvitsemasi löytyisi pukinkonttiin lähempää kuin arvaatkaan.
- ✓ Saatavilla edelleen, vaikka sinne pukinkonttiin:
 - Livon historia – kirja Elettiin sitä ennenni – Livon kylän neljä vuosisataa 30 €
 - aikuisten T-paidat 12 €
 - lasten T-paidat 10 €
- ✓ Joulun tunnelmaa on korostanut perinteisesti kylän raitille laitetut jäälyhdyt kynttilöineen. Tehkäämme siis jälleen tänä jouluna jäälyhtyjä, jotta saisimme Livon vanhantien valaistua ja lisäksi Kirsiojantietä niin pitkästi kuin suinkin. **Sytytetään kynttilät lyhtyihin jouluaattona illan hämärtyessä.** Tänä vuonna ilmat näyttävätkin olevan suosiollisia jäälyhtyjen tekoon (ainakin vielä..).
- ✓ Löytyisikö Kurenalta reipasta Livon sanomien jakajaa helpottamaan lehden tekijöiden työtä?! Mikäli olisit kiinnostunut hommasta, niin ota yhteyttä lehden tekijöihin.
- ✓ Livokkaan jäsenmaksulomakkeet lähetetään kaikille Livon Sanomat tilanneille jäsenille lehden 3/2009 välissä. Jäsenet, jotka eivät ole lehteä tilanneet saavat erillisen jäsenmaksukirjeensä joulukuun loppupuolella. Tietysti voit käydä maksamassa jäsenmaksusi myös suoraan kioskille. Mikäli et halua enää olla Livokas ry:n jäsen, niin ilmoitathan siitä meille, niin poistamme Sinut jäsenrekisteristämme.
- ✓ Livon Sanomien tilaajahinta sekä lehden irtonumeron hinnat pysyvät ennallaan vuonna 2010 eli lehden tilaajahinta on edelleen **22 €/vuosi** ja irtonumeron hinta **8 euroa**.
- ✓ Puhelinlangat eivät enää laula Livolla, sillä syksyn kuluessa puhelinlangat ja -pylväät ovat kerätty pois Sarakyläntien varrelta. Nyt on jälleen yksi aikakausi loppunut.

Palveluita

Maan-, soran- ja puunajoa, lumitöitä

Yrjö Perttu 0400 – 917 950

Sisustus(laatoitus)- ja kirvesmiestyöt, puunajo, polttopuuta

Jarmo Puhakka 0400 – 805 601

Poronlihaa

Eero Niemi 040 – 511 9266

Rakennuspiirustukset (mökkit, saunat, asuinrakennukset)

Eero Niskasaari 0400 – 243 158

Hiusten leikkaus, hunajaa, porkkanaa, sipulia

Anni-Inkeri Törmänen 040 – 545 7162

Sahaus, puutavara, polttopuut, muhat, puunajo

Kauko Juutinen 0400 – 294 454 Tarmo Tolonen 0400 – 188124

Mullinlihaa, traktorityöt

Pekka Törmänen 040 – 535 5834

Livojoen leirintä

044 – 272 2230

Mansikoita, perunoita

Hannu Nissi 040 - 540 4581

LVI- työt

Urpo Uusi-Illikainen 040 - 523 6683 Esa Uusi-Illikainen 0400 – 697 176

Mansikoita

Niilo Kokko 040 – 720 5043

Leivonnaisia, kakkuja

Ulla Salmela 040 – 526 1897

Saha- ja höylätavaraa, polttopuuta

Arvo Laakkonen 040 – 549 1348

Hierontaa

Koulutettu hieroja Anne Puhakka 040 – 592 3292

Rahtikuljetukset ja maansiirto

Matti Luokkanen 040 – 586 2067

Kulkurin Hopeapuoti Ay

Minna 045 – 631 6361 Tiina 040 – 503 2891 Liisa 0400 – 496 107

www.kulkurinhopeapuoti.com

Livolla tapahtuu

Alkaen to 7.1.2010
Seurakunnan kerho Livon koululla

Alkaen vko 2
Piirustuskurssi alkaa Livon koululla: Jarkko Tarujärvi

Ke 13.1.2010 klo 11 -
Ikäihmisten lomapäivät Livon koululla
- Tutustutaan yhdessä sekä vanhoihin että ulkomaisiin rahoihin. Kootaan myös samalla rahanäyttely.

Ke – Pe 20. – 22.1.2010
Hierontaa Livon koululla

Ti 26.1.2010 klo 12 - 14
Terveydenhoitajan vastaanotto Livon koululla

Ke 27.1.2010 klo 11 -
Ikäihmisten lomapäivät Livon koululla
- Pudasjärven kaupungin palvelusetelit: info ja anominen: Tuula A. Tolkinen

La 30.1.2010
Kuutamotapahtuma Livon koululla

Ke 10.2.2010 klo 11 -
Ikäihmisten lomapäivät Livon koululla
- KELA: eläkettä saavan hoitotuki ja Kelan uudet palvelukanavat.

Ti 16.2.2010 klo 13.00
Perhekahvila Livon koululla
Kotiruoan merkitys ja käytännön kokkausta yhdessä.
Ritva Ronkainen.

Ke – Pe 17. – 19.2.2010
Hierontaa Livon koululla

Ti 23.2.2010 klo 12 - 14
Terveydenhoitajan vastaanotto Livon koululla

Ke 24.2.2010 klo 11 -
Ikäihmisten lomapäivät Livon koululla
- Sisäliikuntaa ja kuntoilusuunnitelmien tekoa: Sampo Laakkonen.

La 27.2.2010 klo 12 – 15
Pilkki kilpailut (ilmoittautuminen klo 10 alkaen) sekä Lasten hiihtokilpailut klo 13 Livon koululla.

Ke 3.3.2009 klo 11 –
Ikäihmisten lomapäivät Livon koululla
- Vierailijoita Aittojärveltä

Ke – Pe 17.3. – 19.3.2010
Hierontaa Livon koululla

Ke 17.3.2010 klo 11 -
Ikäihmisten lomapäivät Livon koululla
- Valokuvauksen opettelua ja suunnittelua

Ti 30.3.2010 klo 12 - 14
Terveydenhoitajan vastaanotto Livon koululla

Ke 7.4.2010
Ikäihmisten lomapäivät Livon koululla
- Pihasuunnittelua

Ke – Pe 14. – 16.4.2010 klo 10 - 19, 9 - 18 ja 9 - 16
Hierontaa Livon koululla

La 17.4.2010
Perhekahvila Livon koululla
- Teatteriesitys/teatterityöpaja: Kaarina Nevanperä

Ke 21.4.2010 klo 11 -
Ikäihmisten lomapäivät Livon koululla
- Valokuvanäyttelyn esillepano

Ti 27.4.2010 klo 12 – 14
Terveydenhoitajan vastaanotto Livon koululla

Su 9.5.2010
Ikäihmisten lomapäivien kevätkauden päätöstilaisuus:
Äitienpäiväreissu Uusitalon matkailutilalle Loukusaan

Muistakaa aina seurata ilmoitustauluja ja kotisivuja
(<http://www.pudasjarvi.fi/kylat/livo>),
sillä tapahtumakalenteri elää jatkuvasti!

*Hyvää Joulua
ja
Onnellista Uutta Vuotta kaikille
Livon Sanomien lukijoille!*

